

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АҚПАРАТ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТЕРЛІГІ

«TECHNOLOGY, PEDAGOGY AND EDUCATION» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖУРНАЛЫ

АЛҒЫС ХАТ

Удербасев Кайрат Сейтканович

«Педагогикалық білімді модернизациялау» атты семинар-тренингте ұстаздардың нәтижелі білім алып, біліктілігін арттыруға септігін тигізгеніңіз үшін алғыс айтамыз. Сізге шығармашылық табыс, еңбек жолыңызда әрдайым биіктен көріне беруіңізді тілейміз.

Мемлекеттік тіркеу
№ KZ04VPY00066111

Директор:

А.Өмірбекқызы

24.05.2024жыл

Тіркеу UDKNo_0941

2023
МАМЫР
№35

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-
ӘДІСТЕМЕЛІК, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖУРНАЛ

BILIKTI USTAZ

Шырынбеков Нұрбол Талатбекович –
«№51 жалпы орта білім беретін
мектебі» коммуналдық мемлекеттік
мекемесінің директоры,
Шымкент қаласы

Білім басы – бейнет, соңы – зейнет.

**Тасболат Мадина Азимбайқызы –
Ж.Баласағұн атындағы №6 жалпы
орта білім беретін мектептің тарих
пәні мұғалімі,
Шымкент қаласы**

СЕРГІТУ СӘТІ СӘТТІ МЕ?

Озық технологияларды меңгере отырып, әдістерді оқытудағы құрал деп қарастырсақ, әлем тәжірибесімен алмаса әрекет ету дамудағы нүктені жоймақ. Көштен қалмаумен көшпен жүру үздіксіз өсудің кепілі емес пе? Әдіс-тәсіл қоржыны бала дүниесі қоймасындағы қызығушылығы басым әрекеттерімен танытатын ғылым мен шығармашылыққа апарар жолдың бір ізі. Әдіс-тәсілдер бір ғана пәнге қызығушылығын арттыру мақсатында қолдануда қойылған мақсат емес...

Бала ойы шексіз таза және қиялға толы. Әр баланы объект деп қарастырсақ, шығу тегі, дамуы, құрылымы, деңгейі мен шегарасы бөлек.

Қазіргі жаһандану кезеңінде ағымдық ақпарат пен жаңа технологиялар озық рөл ойнауда.

Жас ерекшелігіне сәйкес әдіс-тәсілдер пәнді оқытуда тиімді құрал екені сөзсіз. Тиімді әдіс-тәсілдерді орынды қолдану - бала болашағына бастау алған алғашқы адымдар деп білемін. Бала бойында дән бар, жемісін күтудегі талантты тұлғаға жеткізудегі тиімді әдістердің маңызы зор. Жыл он екі ай өткен сабақтарды топшылағанда бір ғана сөз өмір бойына «ИНСАЙТ» болуы секілді, өзгерістер жеткізе білген білім мен ойлардан бастау алмақ.

Тарих пәні мұғалімі ретінде сабақ үстінде қолданған сергіту сәті кезінде қолданылатын әдіс-тәсілдер бала қиялына шабыт сыйлап, психологиялық ахуалын жақсартуына қосқан үлесі бары анық.

Мысалы, «Бұлт үстіндегі саяхат» әдісіне тоқталайын. Атының өзі ерекшелікпен құпияға толы емес пе?

Балалар көздеріңді жұмып, ыңғайлы отырындар үш рет терең демалындар. Мен сендерді бұлт үстіндегі саяхатқа шақырамын. Томпақ жастықшалардан тұратын әппақ бұлт үстіне секіріңдер, ыңғайлы еркін отырындар. Саяхат басталды. Бұлт көк аспанға көтеріліп жатыр.

Самал жел беттеріңді сипайды. Мұнда мүлгіген тыныштық орнаған. Бұлт сендерді өздеріңді бақытты сезінетін жерге жеткізеді. Бұл жерде сендер өздеріңді байсалды сезінесіңдер. Осы жерде ғажайып және таңқаларлық оқиға орын алуы мүмкін....(30секунд). Енді сендер қайта бұлт үстіндесіңдер. Ол сендерді қайта сыныпқа әкеле жатыр. Бұлттан түсіп, оған рақмет айтындар. Бұлт ақырындап ери бастайды. Қолдарыңды жоғарыға созып, көздеріңді ашындар, сендер сергек, ширақ, зейіндісіңдер.

Ия ерекше сәт ерекше идеялар сыйлайды! Қалай дейсіз ғой? Тарих сабағында отырған бала ойы серпіледі және жай емес. Мәтінге мән беремін яғни аспанға қиялмен ұшқанда іштей сұрақтар өзіне қоюы ықтимал. Мысалы: «Мен қай қабаттамын? Жел қайдан еседі? Жаңбыр мен қар қайдан пайда болады? Яғни өзінде жатқан өзіне жат ойлар мазалайды. Қызығушылық оянады. География пәніне аспан әлеміне жол ашады. (барлық балада деген сөз емес). Бұл ой 5 секунд болғанымен өмірлік өзгеріс болуы мүмкін. Немесе қазіргі таңда танымал мамандық иесі психолог мотиватор болуы да ғажап емес. Сөз құдіреті таудай жетелесе, жеткізер биік белес екені даусыз.

Білім жинасаң сарқылмайтын кеңес, тәжірибемен ұштасса, сыйластық пен абыроймен бірдей.

Тарих сабағына оралайық, яғни шаршап шартарапта тұрған ойлар серпіліп, нәтижесінде жинақталып, сабақты талдауға жол ашуға септігін тигізеді. Яғни сабақ үстіндегі сергіту сәті маңызды бөлікке ие деп айтамын.

I. Көңіл күй бір сәт арқылы ауысып, миға өзгеріс сигналы енеді.

II. Тереңде жатқан таланттары тербеліп жаңа ойлар жаңа қимылға итермелейді.

III. Өмірінде маңызды қадамдарға жол ашады, 7 минуттық сәт 7 түрлі «ИНСАЙТ» алуға шақырады.

Бұл бір ғана әдістің болжаулы көрінісі. Баланы жаттанды жақсы бағаға тәуелді болудан арылтады. Бір пән арқылы жан-жақтылық пен нақтылық танылады.

Жаны жасампаз шабытқа толы, ғылымға құштар жаңашылдыққа жайсан, креатив пен танымал ұрпақ тәрбиелеу - зор іс. Жарқын болашақ бүгіннен бастау алмақ. Ұрпағымыз иманына берік, санасына жақсы ниет серік болғай!

Шырынбеков Нұрбол Талатбекович
ЕЛІМІЗДІҢ БҮГІНІ МЕН ЕРТЕҢІ - ӨСКЕЛЕНҮРПАК ЕНІСІНДЕ - 1
Нысанбаева Жанар Тастановна
ДУАЛДЫҚ ОҚЫТУ ЖҮЙЕСІНІҢ МЕКТЕБІМІЗДЕ ЖҮЗЕГЕ
АСЫРЫЛУЫ - 3
Абдраймова Забира Абдуганиевна
LESSON STUDY - САБАҚТЫ ЗЕРТТЕУ ТӘСІЛІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ - 6
Жәдігер Нұрлымыз Әуезқызы
ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГ МІНДЕТІ - ЖЕКЕ ТҮЛҒА ТӘРБИЕЛЕУ - 9
Пернеева Айжамал Амангелдиевна
Оқушының танымдық қабілетін дамытудағы цифрлық
технологияның мүмкіндіктері - 10
Усипбаева Гулжан Туленовна
Н.В. ГОГОЛЬ
ПОВЕСТЬ "ШИНЕЛЬ" - 12
Умурзакова Аерке Есмаханқызы
КЕЙІПКЕР ПОРТРЕТІ "АЯУЛЫ ЖАҚАН" АСҚАР ДУЛАТОВ - 16
Айтбаева Зубайра Қуанышовна
КІТАП НЕДЕН ЖАСАЛАДЫ? - 20
Шадыманова Сәбира Шадыманқызы
Б. Майлиннің "Шұғаның белгісі" хикаяты Кейіпкерлер әлемі - 24
Маманова Мавжуда Акрамовна
КАРТОГРАФИЯ ЖӘНЕ ГЕОИНФОРМАТИКА НЕГІЗДЕРІ ТАҚЫРЫБЫ
БОЙЫНША ҚАЙТАЛАУ - 28
Аметбаева Загира Айтқұлқызы
ФУНКЦИЯ ГРАФИГІНЕ ЖҮРГІЗІЛГЕН ЖАНАМАНЫҢ ТЕНДЕУІ - 28
Абдраймова Индира Альжановна
Гормондар, Гуморальдық реттелу ұғымдары. Эндокринді,
экзокринді және аралас бездердің орналасуы және қызметі.
Бездерден бөлінетін гормондар - 35
Ибракова Гүлзипа Смайловна
БОЛЫМДЫ ЖӘНЕ БОЛЫМСЫЗ ЕТІСТІК - 38
Тайткова Баян Амановна
ЗАМАНАУИ БІЛІМ БЕРУ ПАРАДИГМАСЫНДАҒЫ
ЫАЛТЫНСАРИН ІЛІМІ - 41
Аманжол Динара
БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ СӨЗДІК ҚОРЫН
ДАМУЫНДАҒЫ ТИІМДІ ЖОЛДАРЫ - 43
Ыбырайым Ә. Өмірзақова А. Е. Өтегенова А. А.
БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ ҒЫНАСЫН - 45
ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖОЛДАРЫ
Ыбырайым Ә. Өтегенова А. А. Өмірзақова А. Е.
ХАЛЫҚТЫҚ ПЕДАГОГИКА - ҰЛТТЫҚ ТӘРБИЕ НЕГІЗІ - 47
Ыбырайым Ә. Сарсенова С. Е. Нишанкулова Х. Н.
БАСТАУЫШ МЕКТЕПТЕ ОҚЫТУДЫҢ ӨЗЕКТІ ДАҒДЫЛАРЫН
ҚАЛЫПТАСТЫРУ - 49
Ыбырайым Ә. Нишанкулова Х. Н., Сарсенова С. Е.
БАСТАУЫШ СЫНЫПТАРДА "СЫН ТҰРҒЫСЫНАН" ОЙЛАУ
ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ - 51
Алтеева Гулжан Пернехановна
МУЗЫКА ЖӘНЕ ПОЭЗИЯ - 53
Хайдарова Гулнара Гайбуллаевна
Интеллектуальная игра «Что? Где? Когда?» - 56
Тасболат Мадина Азимбайқызы
Сергіту сәті сәтті ме? - 59
Ильяс Меруерт
«Менің арманымдағы қалам - Алматы»
(7-8 сыныптар арасында өткізілген сайыс сабақ) - 60
Пиралиева Сарбиназ Кошкарбаевна
Василий Ян. Литературный хронограф - 62
Лесбаев Накен Нышанович
Юнз мен Токутава білігі Батыс билеушілерінің
білігіндей шексіз болды ма? - 64

Таралу аймағы

Қазақстан Республикасы

Редакцияға түскен материал өңделеді.

Авторға жауап берілмейді. Автордың мақалалары
редакцияның көзқарасын білдірмейді

BILIKTI USTAZ

журналы - мұғалімнің жан-жақты дамуы үшін
тың идеялар, бағыт-бағдарлар, педагогикалық
жаңалықтар туралы ізденістерге арналған

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ
АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІНДЕ
02.10.2018 жылы тіркелгіп,
№17292-Ж куәлігі берілген.

РЕДАКЦИЯЛЫҚ АЛҚА
БАС РЕДАКТОР
ПРИМКУЛОВ АРДАК НУРЛАНОВИЧ

БАС РЕДАКТОРДЫҢ
ОРЫНБАСАРЫ
АЙМАН ЖАНҰЗАҚҚЫЗЫ

ТІЛШІЛЕР
АМАНБЕКҚЫЗЫ ЖАНСАЯ
АТЫМТАЕВА НАЗЕРКЕ

ДИЗАЙНЕР
АБДЕЗОВ ТИМУР

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ
ОҢҒАРБАЙ ӘСЕМБЕК МАМЫРАСЫЛҰЛЫ,
педагогика ғылымдарының кандидаты
КАЛЫКУЛОВА ЖАЗИРА ОМИРТАЕВНА
Педагогикалық шеберлік орталығы
Шымкент қаласындағы филиалының
аға менеджері
ЕРКІН БЕКЖАНОВ,
Түркістан облысы
әдістемелік орталығының әдіскері
СЫДЫҚОВ МҰХТАР ЕРСІНБЕКҰЛЫ
ОҚМПУ психология кафедрасының меңгерушісі
педагогика ғылымдарының кандидаты

Редакция мекен жайы:

Шымкент қаласы

«Ақжайық» м/а, Байысбай к/і, 6А

Тел.: 8-707-558-95-30

Электронды пошта: bilikti_ustaz@mail.ru

Таралымы: 2000 дана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат _____
Настоящим подтверждает, что **Удербает Қайрат Сейтканович**

(тегі, аты, әкесінің аты / фамилия, имя, отчество)

«Тарих пәні мұғалімдерінің пәндік құзыреттіліктерін дамыту.
10-11 сыныптардың қиын тақырыптары»

прошел(ла) курсы повышения квалификации на тему / тақырыбында

12.09 - 23.09.2022 ж. 80 сағат

в объеме часов / сағат көлемінде біліктілікті арттыру курстарынан өткенін растайды

қолы/подпись

Л.Искакова

аты-жөні/Ф.И.О.

Берілген күні: « 23 » 09 2022 жыл
Дата выдачи: _____ года

Тіркеу нөмірі

Регистрационный номер

№ 0610886

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНДА ОРТА
БІЛІМ МАЗМҰНЫН ЖАҢАРТУ
ШЕҢБЕРІНДЕ ПЕДАГОГ
КАДРЛАРДЫҢ БІЛІКТІЛІГІН
АРТТЫРУ БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ
ПРОГРАММЫ ПОВЫШЕНИЯ
КВАЛИФИКАЦИИ
ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ
В РАМКАХ ОБНОВЛЕНИЯ
СОДЕРЖАНИЯ СРЕДНЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ
КАЗАХСТАН

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

СЕРТИФИКАТ

Удербает Кайрат Сейтканович

Қазақстан Республикасында орта білім
мазмұнын жаңарту шеңберінде «Дүниежүзі тарихы»
және «Құқық негіздері» пәндері бойынша педагог
кадрлардың біліктілігін арттыру білім беру
бағдарламасы бойынша 80 академиялық сағат
көлемінде оқу курсы аяқтады

окончил(-а) курсы по образовательной программе
повышения квалификации педагогических кадров
по предметам «Всемирная история» и «Основы права»
в рамках обновления содержания среднего
образования Республики Казахстан в объёме
80 академических часов

Ұйымның атауы **«Өрлеу» БАҰО» АҚ филиалы Түркістан облысы және Шымкент қаласы**
Наименование организации

бойынша педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру институты

Ұйымның жетекшісі
Руководитель организации

Л.Искакова

Берілген күні: 20 **20** ж. **16** » **қараша**

Дата выдачи: « _____ » _____ 20__ г.

БЖ № 009510

Алғыс хат

Құрметті Удербасев Жайрат

Сізді төл мерекеміз – Мұғалімдер күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Ұстаздардың жас ұрпақты тәрбиелеу жолындағы тынымсыз еңбегі мен ағартушылық қызметі әрқашанда құрметке ие. Ұстаз – мектептің жүрегі. Баланың бойына білім нәрін себетін, адамгершілік дәнін егетін басты тұлға. Мағжан Жұмабаев айтқандай: «Алты алаштың басы қосылса – төр мұғалімдікі» болуы тиіс. Келешек ұрпаққа сапалы білім, саналы тәрбие беру, елі мен жерін сүйетін, ұлтқа қызмет ететін адал азамат ретінде қалыптастыру - баршамызға жүктелген үлкен міндет.

Ел игілігі жолындағы ізденістеріңіз таусылмай, шығармашылық шабытқа, шәкірттеріңіздің құрметіне бөлене беріңіз! Сізге зор денсаулық, отбасыңызға амандық пен бақ-береке, қызметіңізге табыс тілеймін.

Мектеп директоры

К.Кабиденов

Тіркеу №

14

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ
ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ "ДАРЫН" ОРТАЛЫҒЫ

АЛҒЫС ХАТ

Удербает Кайрат Сейтканович

**Жас тарихшылардың «Менің кіші Отаным» атты
республикалық конкурсының қалалық кезеңін
жоғары деңгейде өтуіне белсенділікпен
атсалысқаныңыз үшін
СІЗГЕ АЛҒЫС БІЛДІРЕМІН!**

Директор:

Р.О.Джеренова

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ
БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

ДИПЛОМ

I дәрежелі

ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР БОЙЫНША МҰҒАЛІМДЕР
АРАСЫНДА ӨТКЕН «БІЛІМДІ МҰҒАЛІМ» САЙЫСЫНА ҚАТЫСЫП,
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ БАҒЫТЫНДА КӨРСЕТКЕН
ҮЗДІК НӘТИЖЕЛЕРІ ҮШІН
№6 ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМ БЕРЕТІН МЕКТЕБІНІҢ
ҚҰҚЫҚ НЕГІЗДЕРІ ПӘНІ МҰҒАЛІМІ

УДЕРБАЕВ КАЙРАТ СЕЙТКАНОВИЧ

МАРАПАТТАЛАДЫ

ДИРЕКТОР

М.МЕДЕТБЕКОВА

Тіркеу № 8051

ШЫМКЕНТ – 2022

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ
ӘЛ-ФАРАБИ АУДАНЫ ӘКІМІ АППАРАТЫ

АЛҒЫС ХАТ

Құрметті Жаненова Гүлжан Сейдахметовна!

Сізді «Ұстаздар күні» кәсіби мерекесімен шын жүректен құттықтаймын!

Тәуелсіз еліміз бен жарқын болашағымыздың басты құндылығы – білімді адамды тәрбиелеу еліміздегі ең қадірлі, ең мерейлі әрі аса жауапты қызмет болып табылады.

Сізге жас ұрпақтарға білім мен рухани-патриоттық тәрбие беру жолындағы ұстаздық адал еңбегіңізбен сапалы жұмыс көрсеткеніңіз үшін алғысымды білдіремін.

Алдағы уақытта да еліміздің білім саласының дамуына үлес қосып, қоғам игілігі үшін еңбекте табыстарға жете беріңіз.

Құрметпен
Әл-Фараби ауданының әкімі

Р.М. Мыңбаев

Шымкент 2022 жыл

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

ДИПЛОМ

II дәрежелі

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігі күніне орай кәсіби деңгейі жоғары,
шығармашыл және талантты педагогтерді анықтау, оларды көтермелеу мақсатында өткізілген
«Желтоқсан оқиғасы – Тәуелсіздікке жасалған бір қадам» атты
сырттай эссе жазу байқауына қатысып, интеллектуалдық пайым-парасатын танытқаны үшін
Ж.Баласағұн атындағы №6 жалпы орта білім беретін мектеп мұғалімі

Жаненова Гүлжан Сейдахметқызы

МАРАПАТТАҒАДЫ

Директор

М.Медетбекова

ШЫМКЕНТ 2022

Tirkey 3374

Шымкент қаласы "Дарын" орталығы

SHYMKENT DARYN

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ОМТИДАА

Диплом III дәрежелі

Жалпы білім беретін пәндер бойынша
9-11 сынып оқушыларына арналған
Республикалық Олимпиаданың екінші
(аудандық) кезеңінің жүлдегері

Үсіпбек Асылжан

марапатталады

Мектебі: Ж.Баласағұн атындағы №6 жалпы орта білім беретін мектебі

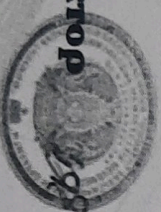
Пәні: Қазақстан тарихы

Сыныбы: 10

Тіркеу № А2023-0197

Директор

Р.О. Джеренова

«Бекітемін»
Мектеп директоры
Т.С. Омарова
2023 ж.

«Келісемін»
Директордың оқу ісі
жөніндегі орынбасары
Э.Б. Шалқарова
«/» _____ 2023 ж.

Әдістемелік бірлестік
отырысында қаралып,
бекітілуге ұсынылды.
Хаттама № 1 «/» 08. 2023 ж.
Бірлестік жетекшісі
С.Рахимова

«Тарих және география» пәнінен
КҮНТІЗБЕЛІК- ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР
2023/2024 оқу жылы

Сынып: 5,6,7«А»
Пән мұғалімі: Рысбекова К.К

«Орта білім беру ұйымдарында 2022-2023 оқу жылының басталуын, ұзақтығын және каникул кезеңдерін айқындау туралы» ҚР ОАМ-нің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 363 бұйрығымен бекітілген:

- ❖ күзгі – 7 күн (2022 жылғы 31 қазан - 6 қарашаны қоса алғанда),
- ❖ қысқы – 9 күн (2022 жылғы 31 желтоқсаннан бастап 2023 жылғы 8 қаңтарды қоса алғанда),
- ❖ көктемгі - 9 күн (2022 жылғы 18-26 наурызды қоса алғанда);
- ❖

ТҮСІНІК ХАТ

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Күнтізбелік-тақырыптық жоспар (ары қарай – КТЖ) 5-9 сыныптың Қазақстан тарихы пәніне арналған.
2. КТЖ-ды құруда Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты басшылыққа алынды(Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).
3. Республиканың жалпы білім беретін мектептеріндегі оқу процесі ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарларымен (2022 жылғы 26 қаңтардағы №25 бұйрығымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген) жүзеге асырылады.
4. КТЖ әзірлеуде «2022-2023 оқу жылында Қазақстан Республикасының орта білім беру ұйымдарында оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы» (2022 жылғы 21 шілдедегі №8 хаттама) әдістемелік нұсқау хаты ескерілді.
5. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау «Орта білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, оларға аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады (2022 жылғы 12 мамырдағы №193 бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген)
6. КТЖ «Орта білім беру ұйымдарында 2022-2023 оқу жылының басталуын, ұзақтығын және каникул кезеңдерін айқындау туралы» ҚР ОАМ-нің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 363 бұйрығы негізінде оқу тоқсандарына бөлінді.
7. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу дербес анықталды.
8. Сабақ кестесіне байланысты тоқсандық сағаттар санында өзгерістер болған жағдайда КТЖ-да «Ескерту» бөлімінде түсіндірме жазба қалдырылады.

**Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша
жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы**

1. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Негізгі орта білім берудің және Жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес 5-11-сыныптарда «Қазақстан тарихы» міндетті оқу пәні ретінде оқытылады.

2. Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген (2022 жылғы 26 қаңтардағы №25 бұйрығымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген) үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелді).

3. 2022/2023 оқу жылында «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруда Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы «26» шілдедегі № 334 бұйрығымен бекітілген Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы қолданылады.

5-9 сыныптарда «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі – аптасына 2 сағат, оқу жылына 72 сағатты құрайды.

4. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны әлем тарихындағы Қазақстанның алатын орны мен рөлін, оның жалпыәлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесін түсінуге мүмкіндік береді. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша 5-9-сыныптарға арналған оқу бағдарламасының білім мазмұны хронологиялық реттілікпен берілген (көне дәуірден бүгінгі күнге дейін) және әлеуметтік қатынастардың дамуы, мәдениеттің дамуы, мемлекеттің дамуы, экономикалық даму бөлімдерін қамтиды.

5-сыныпта «Қазақстан тарихы» пәнінің оқулықтары (ежелгі заман: шамамен 1 млн жыл бұрын – V ғасыр) қолданылады.

5. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5,6,7-сыныптарында «Қазақстан тарихы» пәні мазмұнына «Өлкетану» материалдары кіріктіріліп оқытылады. Өлкетану материалдары 5, 6, 7-сыныптарда, яғни әр сыныпта 4 сағаттан 12 сағат көлемінде оқытылады. Өлкетану материалдары оқу бағдарламасының базалық білім мазмұны мен ұзақ мерзімді жоспарға енгізілді.

6. Үлгілік оқу бағдарламаларына (негізгі оқу жүктемесі бойынша) сәйкес 5-11-сыныптарда оқытылатын «Қазақстан тарихы» оқу пәнінен өткізілетін бөлім бойынша жиынтық бағалау саны:

5 сынып – бөлім бойынша Жиынтық бағалау саны:

1-тоқсан	2-тоқсан	3-тоқсан	4-тоқсан
1	2	2	3

Ежелгі Қазақстан тарихы 5-сынып, аптасына – 2 сағат, барлығы 68 сағат

№ р/с	Ауыспалы тақырыптар	Сабақтардың тақырыптары	Оқыту мақсаттары	Сағ. саны	Мерзім	Ескерту
1- тоқсан (17 сағат)						
1	5.1. Қазақстанда ғы ежелгі адамдардың өмірі	Кіріспе сабақ. Зерттеу сұрағы: Қазақстанның ежелгі тарихында не оқытылады?	Ежелгі Қазақстан тарихына жалпы шолу	1	04.09.23	
2		Алғашқы адамдардың өмірі.	5.1.1.1 алғашқы адамдардың антропологиялық белгілерін сипаттау;	1	06.09.23	
3		Зерттеу сұрағы: Алғашқы адамдар қалай өмір сүрді?	5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету	1	11.09.23	
4		Қазақстан аумағындағы тас дәуірінің тұрақтары.	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу;	1	13.09.23	
5		Зерттеу сұрағы: Археологтар Қазақстан жерінен тас дәуіріне жататын қандай олжаларды тапты?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау;	1	18.09.23	
6			5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау	1	20.09.23	
7		Адамдардың шаруашылық өміріндегі өзгерістер және еңбек құралдарының жетілдірілуі.	5.4.1.1 ежелгі адамдардың кәсібін сипаттау;	1	25.09.23	
8		Зерттеу сұрағы: Мезолит пен неолит дәуірлерінде алғашқы адамдардың өмірі қалай өзгерді? БЖБ -№1	5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау	1	27.09.23	
9		Ботай мәдениеті. Зерттеу сұрағы: Не себепті ботайлықтарды жылқыны алғашқы қолға үйретушілер деп атайды?	5.4.1.1 ежелгі адамдардың кәсібін сипаттау	1	02.10.23	
10		Қазақстан аумағында металлургияның пайда болуы. Зерттеу сұрағы: Қазақстан жерінде металды өндіру ежелгі адамдардың өмірін қалай өзгертті?	5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің шаруашылық салаларына тигізген ықпалын түсіндіру	1	09.10.23	
11		Андронов және Беғазы-Дәндібай мәдениеттері.	5.2.2.2 археологиялық деректерге сүйене отырып, андронов және беғазы-	1	11.10.23	

		Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы қола дәуірі ескерткіштерінің қандай ерекшеліктері бар? БЖБ -№2	дәндібай мәдениеттерінің белгілерін анықтау;			
12			5.2.2.5 Ә.Марғұланның Қазақстан археологиясының дамуына қосқан үлесін айқындау	1		
13		Қазақстандағы жартастарға салынған ежелгі суреттер.	5.2.1.1 алғашқы адамдардың наным-сенімдерін сипаттау;	1	16.10.23	
14		Зерттеу сұрағы: Тасқа салынған суреттер ежелгі адамдардың дүниетанымын қалай бейнелейді?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау	1 20 мин		
15		Ежелгі адамдардың өміріне саяхат	5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету	1		
16	ТЖБ- 1 тоқсан		1 оқу тоқсаны бойынша оқу мақсаттары	1	18.10.23	
17	Өлкетану	Туған өлкенің аңыз ертегілері	5.2.2.9өлкенің аңыз ертегілерінің мән мағынасын түсіндіру	1	23.10.23	
2- тоқсан (16 сағат)						
18-19	5.2. Ежелгі көшпелілер өмірі	Қазақстан аумағында темірдің игерілуі. Зерттеу сұрағы: Темір өндіру адамдар өмірін қалай өзгертті?	5.4.2.2металл өндірісі жетілуінің шаруашылық салаларына тигізген ықпалын түсіндіру	2	06.11.23 08.11.23	
20		Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы.	5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын түсіндіру	1	13.11.23	
21		Зерттеу сұрағы: Көшпелі мал шаруашылығы неліктен Қазақстанның ежелгі тұрғындары шаруашылығының негізгі түріне айналды?	5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін білу	1	15.11.23	
22		Ежелгі көшпелілердің материалдық мәдениеті.	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау;	1	20.11.23	
23		Зерттеу сұрағы: Көшпелілер баспанасының ерекшелігі неде?	5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін түсіну	1	22.11.23	
24		Ежелгі көшпелілердің дүниетанымы. Зерттеу сұрағы: Көшпелілердің қандай салт-дәстүрлері бүгінгі күнге дейін сақталды? БЖБ-№1	5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау	1 20 мин	27.11.23	

25-26	5.2. Сақтар	Сақтар туралы тарихи мәліметтер. Зерттеу сұрағы: Қандай тарихи дереккөздер сақтар туралы мәлімет береді?	5.3.1.1 картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсету;	2	29.11.23	
27			5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру	1	04.12.23	
28		«Алтын адам» археологиялық олжасы. Зерттеу сұрағы: Есік обасынан табылған «Алтын адам» кім болды? БЖБ-№2	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу;	1 20 мин	06.12.23	
29-30			5.2.2.4 Есік обасынан табылған «Алтын адам» археологиялық олжасының ерекшеліктерін анықтау;	2	11.12.23 13.12.23	
31			5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау	1	20.12.23	
32	ТЖБ – 2 тоқсан		II оқу тоқсаны бойынша оқу мақсаттары	1	25.12.23	
33	Өлкетану	Өлкенің тарихи ескерткіштері	5.2.2.8 өлкедегі тарихи ескерткіштердің құндылығын түсіну	1	27.12.23	
3- тоқсан (20 сағат)						
34	5.3. Сақтар	Шілікті және Бесшатыр патша қорғандары.	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау;	1	08.01.24	
35		Зерттеу сұрағы: Неліктен Шілікті мен Бесшатыр «патша қорғандары» деп аталады?	5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру;	1	10.01.24	
36			5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау	1	15.01.24	
37		Берел қорғандары.	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау;	1	17.01.24	
38		Зерттеу сұрағы. Берел қорымынан табылған олжалар сақтардың мәдениетін қалай сипаттайды?	5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау;	1	22.01.24	24.01.24
			5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау			
39		Тасмола археологиялық мәдениеті. Зерттеу сұрағы: «Мұртты обалардың» ерекшелігі неде?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау	1	29.01.24 31.01.24	
40		Сақ патшайымы Томирис. Зерттеу сұрағы: Тарихи деректерде Томирисің бейнесі қалай сипатталған? БЖБ-№1	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау	1	05.02.24	
41		Шырақтың ерлігі.	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте	1	07.02.24	

		Зерттеу сұрағы: Сақтар тәуелсіздік үшін қалай күресті?	көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау			
42		Сақтардың Александр Македонский әскеріне қарсы күресі. Зерттеу сұрағы: Неліктен Александр Македонскийдің сақтарға жасаған жорығы сәтсіз аяқталды?	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау	1	12.02.24	
43	5.3. Үйсіндер мен қаңлылар	Үйсіндер туралы жазба деректер. Зерттеу сұрағы: Қытай авторлары үйсіндердің өмірін қалай сипаттады?	5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру;	1	14.02.24	
44			5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру;	1	19.02.24	
45			5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау	1	21.02.24	
46		Қаңлылардың қалалық мәдениетінің дамуы.	5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру;	1	26.02.24	
47		Зерттеу сұрағы: Қаңлыларда қала мәдениетінің дамуы немен байланысты?	5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау	1	28.02.24	
48		Қаңлылардың қалалық мәдениетінің дамуы. БЖБ-№2	5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру;	1	04.03.24	
49		Зерттеу сұрағы: Сыма Цянь қаңлы қоғамын қалай сипаттады?	5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру	1 20 мин	06.03.24	
50		Қаңлылардың қалалық мәдениетінің дамуы.	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау;	1	11.03.24	
51		Зерттеу сұрағы: Үйсіндер мен қаңлылар мәдениетінің ерекшеліктері қандай?	5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін түсіну	1	13.03.24	
52	ТЖБ –3 тоқсан		III оқу тоқсаны бойынша оқу мақсаттары	1	18.03.24	
53	Өлкетану	Өңірдің тарихи тұлғалары: билер, батырлар және ақындар	5.3.1.3 тарихи тұлғалардың туған өлке тарихындағы ролін түсіндіру	1	20.03.24	

4- тоқсан (19сағат)						
54-55	5.4. Ғұндар	Ғұн тайпаларының бірігуі. Зерттеу сұрағы: Неге Мөде шаньюй «Жер - мемлекеттің негізі» деді?	5.3.1.1 картада тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру	2	01.04.24 03.04.24	
56		Ғұндардың көрші мемлекеттермен қарым-қатынастары. Зерттеу сұрағы: Ғұндармен Ұлы Қытай қорғанының салынуы арасында қандай байланыс бар?	5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау	1	08.04.24	
57		Ғұндардың Батысқа қоныс аударуы. Зерттеу сұрағы: Ғұндардың Батысқа қоныстануы қандай өзгерістерге әкелді?	5.1.1.3 ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету	1	10.04.24	
58-59		Аттила және оның жаулаушылық жорықтары.	5.1.1.3 ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету;	2	15.04.24	
60		Зерттеу сұрағы: Ежелгі авторлар Аттилаға қандай баға береді? БЖБ-№1	5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау	1 20 мин	17.04.24	
61-62	5.4 Сарматтар	Сарматтардың қоғамдық құрылысы мен шаруашылық өмірі. Зерттеу сұрақтары: Сармат қоғамы несімен ерекшеленеді?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау;	2	22.04.24 24.04.24	
63			5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау;			
			5.3.1.1 картада тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру	1	29.04.24	
64-65		Сарматтардың саяси тарихы. Зерттеу сұрағы: Сарматтар қандай мемлекеттермен өзара қарым-қатынаста болды? БЖБ-№2	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау	2 20 мин	04.05.24 06.05.24	

66	5.4 ЕжелгіҚазақст антарихынаш олу	Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпаты. Зерттеу сұрағы: Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпаты қалай өзгерді? БЖБ-№3	5.1.1.2 Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпатын анықтау	1	13.05.24	
67		Ежелгі Қазақстанға саяхат	5.4.1.1 ежелгі адамдардың алғашқы кәсібін сипаттау; 5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын түсіндіру;	1	15.05.24	
68			5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау;	1		
70	ТЖБ –4тоқсан		IV оқу тоқсаны бойынша оқу мақсаттары	1	20.05.24	
71	Өлкетану	Өлкетану мұражайы және тарихи жәдігерлер	5.2.2.7тарихи мұраны жеткізудегі жәдігерлердің рөлін сипаттау	1	22.05.24	
72	Қайталау		Өткен мақсаттарды қорытындылау	1		

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1. Республиканың жалпы білім беретін мектептеріндегі оқу процесі ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарларымен (өзгерістер 2022 жылғы 26 қаңтардағы № 25 бұйрығымен енгізілген) жүзеге асырылады.

2. 2022/2023 оқу жылында «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруда Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы «26» шілдедегі № 334 бұйрығы 11-қосымшамен бекітілген Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінен мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы қолданылады.

5-9 сыныптарда «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі – аптасына 1 сағат, оқу жылына 36 сағатты құрайды.

3. Негізгі орта білім беру деңгейінде тарихты оқыту:

- әлем халықтарының материалдық және рухани мұрасын зерделеуге;

- білім алушылардың бойында азаматтық-құқықтық сананың қалыптастыра отырып, патриотизмге тәрбиелеу;

- білім алушылардың бойына ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды қалыптастыруға бағытталған.

4. «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша 5-9-сыныптарға арналған оқу бағдарламасының білім мазмұны хронологиялық реттілікпен берілген (көне дәуірден бүгінгі күнге дейін) және әлеуметтік қатынастардың дамуы, мәдениеттің дамуы, мемлекеттің дамуы, экономикалық даму бөлімдерін қамтиды. 5-сыныпта «Дүниежүзі тарихы» пәнінің оқулықтары (ежелгі заман: шамамен 2,5 млн жыл бұрын – V ғасыр) қолданылады.

5. Үлгілік оқу бағдарламаларына (негізгі оқу жүктемесі бойынша) сәйкес 5-11-сыныптарда оқытылатын «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінен өткізілетін бөлім бойынша жиынтық бағалау саны:

5 сынып – бөлім бойынша Жиынтық бағалау саны:

1-тоқсан	2-тоқсан	3-тоқсан	4-тоқсан
2	2	2	2

✓ 5-9 сыныптарда (ҚР БҒМ 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 2022 жылғы 26 қаңтардағы бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген) «Дүниежүзі тарихы» пәнінің апталық жүктемесі 1 сағатты құрайды. Сондықтан, осы оқу жоспарларымен оқытылатын «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша тоқсандық жиынтық бағалау өткізілмейді, қорытынды баға жартыжылдыққа қойылады

Ежелгі Дүние тарихы 5-сынып, аптасына – 1 сағат, барлығы 36 сағат

№	Ауыспалы тақырыптар	Сабақтардың тақырыптары	Оқыту мақсаттары	Сағат саны	Мерзім	Ескерту
1- тоқсан (8 сағат)						
1	Терімшілер-аңшылардан бастап егіншілер мен мал өсірушілерге дейін	Алғашқы адам қалай пайда болды?	5.1.1.1 түрлі теориялар негізінде адамның пайда болуын түсіндіру; 5.1.1.2 адамдар тобыры, ру, қауым, тайпа секілді алғашқы бірлестік формаларын және олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын түсіндіру	1	07.09.23	
2		Неліктен ежелгі адамдар Ласко үңгірінің қабырғаларына сурет салған?	5.2.2.1 ежелгі адамдардың тұрмыс салтын сипаттау үшін «алғашқы қауымдық өнер» ұғымын пайдалану; 5.2.1.2 тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді білу	1	14.09.23	
3		Неліктен адамдар егіншілікпен және мал шаруашылығымен айналыса бастады?	5.4.1.1 кәсіп және шаруашылық түрлерін (терімшілік, аңшылық, балық аулау, егіншілік, мал шаруашылығы, металл өңдеу, айырбас сауда) сипаттау; 5.4.1.2 «неолиттік төңкеріс» ұғымын түсіндіру, оның мәнін ашу; 5.4.2.1 экономикалық ілгерілеуді түсіну үшін шаруашылықтың иемденуші және өндіруші түрлерін салыстыру	1	21.09.23	
4	Өзен алқаптары өркениеттері	Неліктен ежелгі өркениеттер өзен алқаптарында дамыды?	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау	1	28.09.23	
5		Өзен алқаптарындағы өркениеттер туралы қалай біле аламыз? БЖБ-1	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүниенің өнеріне сипаттама беру	1	05.10.23	
6	Ежелгі Египет	Неліктен Египет «Қара жер» деп аталған?	5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау; 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау	1	12.10.23	
7		Ежелгі Египет пирамидалары	5.2.1.2 тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты	1	19.10.23	

8		қалай салынды? БЖБ №2 Пунт жеріне перғауын Хатшепсут кемелерін не үшін жіберді? Ежелгі Египет тұрғындарының өмірі туралы Тутанхамон табытханасы қандай сыр шертеді?	ежелгі діни наным-сенімдерді білу; 5.2.2.2 Ежелгі Египет ғибадатханалары мен пирамидаларын сипаттау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық шаруашылық жүйесін сипаттау 5.2.1.2 тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді білу; 5.2.2.2 Ежелгі Египет ғибадатханалары мен пирамидаларын сипаттау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау	20 мин	1	26.10.23	
2– тоқсан (8 сағат)							
9	Қос дөңгелекті арбалар және империялар	Қос дөңгелекті арбаның пайда болуы әлемді қалай өзгертті?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау	1	09.11.23		
10		Хаммурапи патша Вавилонды қалай қуатты империяға айналдырды?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау	1	16.11.23		
11		Таяу және Орта Шығыстағы ежелгі империялар неліктен қуатты болды?	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау; 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау	1	23.11.23		

12		Ежелгі Орта Азия империялары қаншалықты қуатты болды? БЖБ №1	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгерткенін талдау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау; 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау	1 20 мин	30.11.23	
13	Ежелгі Үндістан: буддизмнің гүлденуі мен индуизмнің салтанат құруы	Ежелгі Мохенджо-Даро қаласы қалай жойылып кетті?	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру	1	07.12.23	
14		Неліктен Ежелгі Үндістанда индуизмбуддизмнен басым болды?	5.1.2.3 қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін «касталық жүйе» ұғымын қолдану; 5.2.1.3 ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау	1	14.12.23	
15-16		Ежелгі сауда орталығы ретіндегі Үндістанның рөлі қаншалықты маңызды болды? БЖБ №2 Ежелгі Үндістанда ғылыми білімдер қаншалықты дамыды?	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау; 5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау	2 20 мин	21.12.23 28.12.23	
3 –тоқсан (10 сағат)						
17	Ежелгі Қытай	Ежелгі Қытайдың ойшылдары нені үйретті?	5.2.3.1 ежелгі философтардың көзқарастарына қарапайым түсіндірме беру	1	11.01.24	
18		Терракот әскері Ежелгі Қытай туралы қандай ақпарат береді?	5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау	1	18.01.24	
19		Ежелгі Қытайдың қандай ғылыми жаңалықтары бүгінгі күнге дейін жетті? БЖБ №1	5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау	1 20 мин	25.01.24	
20	Ежелгі Грекия	Ежелгі Грекия өркениеті бастауын қайдан алады?	5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру	1	01.02.24	
21-22		Неліктен Ежелгі Грекияны демократияның отаны деп атайды?	5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау; 5.3.1.2 Афина мемлекетінде демократияның пайда	2	08.02.24 15.02.24	

		Ежелгі Спарта Афиныдан несімен ерекшеленді?	болуын түсіндіру; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау			
23		Неліктен Александр Македонский скифтерді бағындыра алмады?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау	1	22.02.24	
24	Ежелгі Грекия мәдениеті	Ежелгі Грек философтары мінсіз қоғамды қалай елестетті? БЖБ №2	5.2.3.1 ежелгі философтардың көзқарастарына қарапайым түсіндірме беру	1 20 мин	29.02.24	
25		Ежелгі Грекия өнері қандай болды?	5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру	1	07.03.24	
26		Ежелгі Грекияның гимназия, лицей, академиялары нені үйретті?	5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау; 5.2.4.1 ежелгі қоғамның дамуындағы жазудың рөлін сипаттау	1	14.03.24	
4 – тоқсан (10 сағат)						
27-28	Рим империясының гүлденуі	Рим ежелгі дүниенің қуатты империясына қалай айналды?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану; 5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін анықтау; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау	2	04.04.24 11.04.24	
29-30		Ежелгі римдік қоғамның дамуы мәдениет арқылы қалай айқындалады? БЖБ №7	5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру	1 20 мин	18.04.24	
31		Спартактың көтерілісі ежелгі Римдегі құлдықты қалай сипаттайды?	5.1.2.2 ежелгі дүниедегі құлдықтың ерекшеліктерін анықтау; 5.3.2.3 Ежелгі Римдегі Спартак көтерілісін сипаттау,	1	25.04.24	

			себептерін анықтау			
32-33	Дәуірлер кезеңіндегі Рим	I-III ғасырларда Рим империясы қалай дамыды? БЖБ №8	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін түсіндіру; 5.2.1.3 ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау; 5.2.1.1 негізгі діни ұғымдарды (Құдай, ғибадатхана, абыз, қасиетті жазбалар, пұт) түсіндіру	1 20 мин	02.05.24	
34-35		IV-V ғасырларда Рим империясы қалай өзгерді?	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін түсіндіру; 5.2.1.3 ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау	1	16.05.24	
36		Ежелгі дүниенің мәдени мұрасы қандай?	5.2.4.1 ежелгі қоғамның дамуындағы жазудың рөлін сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру 5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау;	1	23.05.24	

Жаратылыстану 5-сынып
Оқу жүктемесі аптасына 2сағат, 1 жылда 68 сағат

Ұзақмерзімді жоспардың бөлімдері	№	Тақырыптар		Оқу мақсаттары	Сағ сан	Мерзімі	Еск ерту
5.1А Ғылым әлемі (4 сағ)		1-тоқсан					
	1	Ғылымның рөлі Зерттеу сұрағы	§1Адам өміріндегі ғылымның маңызы қандай? §2Зерттеу сұрағын қалай тұжырымдау және жоспарды қалай құру керек?	5.1.1.1- ғылымның қызметтерін адам іс-әрекетінің түрі ретінде анықтау 5.1.2.1- зерттеу сұрағы мен болжамды тұжырымдау	1		
	2	Зерттеуді жоспарлау	§2 Зерттеу сұрағын қалай тұжырымдау және жоспарды қалай құру керек?	5.1.3.1- зерттеу жоспарын құрастыру 5.1.3.2 - зерттеу жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін	1		

			§3 Зерттеу жүргізуге не көмектеседі?	тұжырымдау			
	3	Деректерді жинау және жазу	§4 Зерттеу кезінде алынған ақпаратты қалай дұрыс талдау қажет?	5.1.4.1 -нысандар параметрлерін өлшем бірліктермен анықтау 5.1.4.2 - бақылаулар мен өлшеу деректерін тіркеу	1		
	4	Деректерді талдау Қорытынды және талқылау ББЖ №1	§5 Зерттеу нәтижесі бойынша қорытындыны қалай дұрыс ресімдеу керек?	5.1.5.1 - қайталанған өлшеулер кезіндегі арифметикалық орташа шаманы есептейді және тенденцияларын анықтау 5.1.6.1- зерттеу сұрағы бойынша қорытынды тұжырымдау	1		ББЖ №1
	5	Макроәлем және микроәлем	§6 Микро және макро әлемнің ұқсастығы мен айырмашылығы неде?	5.2.1.1-макро-және микроәлем нысандарын ажырата білу және мысалдар келтіру	1		
5.1В Ғалам.Жер. Адам (11 сағ)	6	Жер ғаламшарының пайда болуы Жердің құрылысы мен құрамы	§7 Жер шары қалай пайда болды?	5.2.2.1-Жер ғаламшарының пайда болуын түсіндіру	1		
	7	Жер қабықтары және олардың құрамы	§8 Жер шары неден тұрады?	5.2.2.2- Жердің құрылысы мен құрамын атау 5.2.3.1- Жер қабықтарын және олардың құрамдас бөліктерін сипаттау	1		
	8	Жерде тіршіліктің пайда болуы Тіршілік ету жағдайлары	§9 Жердегі тіршілік қалай пайда болды?	5.2.4.1 -Жерде тіршіліктің пайда болуын сипаттау 5.2.4.2- тіршілік етуге қажетті жағдайларды анықтау	1		
	9	Жергілікті жердің жоспары. Шартты белгілер	§10«Картаны оқу» ұғымы нені білдіреді?	5.2.5.1 -«жоспар» және «шартты белгілер» ұғымдарын түсіндіру 5.2.5.2 -шартты белгілерді қолданып, жергілікті жердің планын оқу	1		

	10	Жергілікті жердің түсірілімі. Жоспарды рәсімдеу ережесі	§11Жергілікті аумақтың планын қалай түсіру керек? §12Жергілікті аумақтың планын қалай түсіру керек?	5.2.5.3 -бір тәсіл бойынша жергілікті жердің түсірілімін жасау (көз мөлшермен түсіру, полярлық түсіру, бағдарлық түсіру) 5.2.5.4- тіркеу талаптарына сай жергілікті жердің қарапайым пландарын сызу	1		
	11	Дүние бөліктері мен материктерді игеру және зерттеу тарихы	§13 Қазіргі картаны кім жасады?	5.2.6.1- материктер мен дүние бөліктерін игеру және зерттеу тарихын сипаттау	1		
	12	Мұхиттарды зерттеу тарихы	§14 Қазіргі картаны кім жасады?	5.2.6.2- мұхиттарды зерттеу тарихын сипаттау	1		
	13	Дүниежүзі халқының нәсілдік құрамы ББЖ №2	§15 Неге адамдар әр түрлі?	5.2.7.1 -дүниежүзі халқының нәсілдік құрамын, негізгі нәсілдер мен нәсіларалық топтардың таралу аймақтарын анықтау 5.2.7.2 -нәсілдік белгілердің қалыптасу факторларын анықтау 5.2.7.3 -нәсілдер теңдігін дәлелдеу	1		ББЖ №2
	14	Нәсілдік белгілердің қалыптасуы. Нәсілдер теңдігі.	§16 «Ғылым әлемі, Адам.Жер шары.Ғалам». Бөлім бойынша қорытынды		1		
	15	Тоқсан бойынша жиынтық бағалау §1- §16			1		
	16	Қорытынды қайталау			1		
					16 сағ		
5.2 А Заттар және материалдар (15 сағ)	2-тоқсан						
	17	Сұйықтықтар дағы және	§17Неліктен біз иісті қашықтықтан сеземіз?	5.3.1.1- бөлшектердің сұйық және газтекес заттарда таралуын түсіндіру	1		

		газдардағы диффузия					
18	Қатты, сұйық және газтәрізді заттардың құрылымы	§18 Заттардың әртүрлі жағдайында бөлшектердің өзара байланысы қалай пайда болады?	5.3.1.2- заттардың қатты, сұйық және газ күйіндегі құрылымын бөлшектер теориясына сәйкес түсіндіру	1			
19	Қатты, сұйық және газтәрізді заттардың құрылымы	§18 Заттардың әртүрлі жағдайында бөлшектердің өзара байланысы қалай пайда болады?	5.3.1.2- заттардың қатты, сұйық және газ күйіндегі құрылымын бөлшектер теориясына сәйкес түсіндіру	1			
20	Заттардың қасиеттері	§19, §20 Әртүрлі заттардың қандай қасиеттері болады?	5.3.1.3-заттардың қасиеттерін: тығыздығын, аққыштығын, жылу және электрөткізгіштігін, созылғыштығын, иілмділігін сипаттау	1			
21	Физикалық және химиялық құбылыстар	§21 Қандай табиғат құбылыстары бар?	5.3.1.4- физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату	1			
22	Таза заттар және қоспалар	§22 Таза зат пен қоспаның айырмашылығы неде?	5.3.2.1 -қоспалар мен таза заттарды ажырату	1			
23	Қоспа түрлері және оларды бөлу әдістері	§23-24 Қоспаны қалай бөлу керек?	5.3.2.2 - қоспалардың түрлерін сипаттайды және бөлу әдістерін ұсыну	1			
24	Ерітінділер дайындау	§25 Ертінді не үшін қажет?	5.3.2.3 -құрамы белгілі ерітіндіні дайындау	1			
25	Еріген заттың массалық үлесі	§26 Ертінді құрамындағы заттардың массалық үлесін қалай анықтаймыз? §27 Берілген концентрациямен ертіндіні қалай дайындайды?	5.3.2.4 - еріген заттың массалық үлесін есептеу	1			
25-26	Еріген заттың массалық үлесі	§26 Ертінді құрамындағы заттардың массалық үлесін қалай анықтаймыз? §27 Берілген концентрациямен ертіндіні қалай дайындайды?	5.3.2.4 - еріген заттың массалық үлесін есептеу	1			

	27	Заттарды жіктеу	§28Кейбірзаттар неге ерімейді? §29Металл мен бейметалдың айырмашылығы неде?	5.3.2.5 - заттарды ерігіштігі бойынша, металдар және бейметалдарға жіктеу	1		
	28	Табиғатта заттардың түзілуі. Жасанды заттар	§30 Жасанды заттар не үшін қажет?	5.3.3.1 - кейбір табиғатта түзілген және жасанды жолмен алынған заттарға мысалдар келтіру	1		
	29	Заттарды қоспадан бөліп алу ББЖ№3	§31 Кейбір заттарды зертханалық жағдайда қалай алады?	5.3.3.2 - зертханалық жағдайда заттарды бөліп ала алу	1		ББ Ж№ 3
	30	Заттарды қоспадан бөліп алу	§32 Заттар мен материалдар тарауы бойынша қорытынды тапсырмалар		1		
	31	Тоқсан бойынша жиынтық бағалау §17-32			1		
	32	Қорытынды қайталау			1		
					16 сағ		
		3-тоқсан					
5.3А Тірі және өлі табиғаттағы үдерістер (10 сағ)	33	Табиғаттағы заттар айналымы	§33 Жерғаламшарын да неге тіршілік бар?	5.4.1.1-өлі табиғатта болатын үдерістерді атау (табиғатта заттардың айналымы, тау түзілу, үгілу, климаттық үдерістер)	1		
	34	Тау түзілу. Үгілу	§34 Жер шарының бейнесі қалай өзгереді?		1		
	35	Климаттық үдерістер			1		
	36	Жансыз табиғатта жүретін үдерістердің себептері мен салдары	§35 Тірі организмдер жансыз денелерден несімен ажыратылады?	5.4.1.2- өлі табиғаттағы болып жатқан үдерістердің себеп-салдарларын түсіндіру	1		
	37	Тірі ағзалардың	§36 Тірі организмдердің тіршілік етуі қалай ұйымдастырылған?	5.4.2.1- тірі ағзалардың ортақ қасиеттерін сипаттау	1		

		қасиеттері Тірі ағзалардың құрылымдық деңгейлері		5.4.2.2 -тірі ағзалардың құрылымдық деңгейлерін сипаттау			
	38	Тірі ағзаларды микроскопиял ық зерттеу	§37 Құпияны ашатын құрал қандай? §38 Зерттеуге уақытша микро препараттарды қалай дайындау керек?	5.4.2.3 –микроскоппен жұмыс істеу ережелерін қолдану 5.4.2.4 -уақытша микропрепарат дайындау	1		
	39	Фотосинтез Фотосинтез пигменттері	§39 Фотосинтез деген не немесе шөп неге жасыл? §40 Түстердің ойыны немесе біздің өміріміздегі пигменттер	5.4.2.5 -фотосинтез үдерісін түсіндіру 5.4.2.6 –өсімдіктер де пигменттердің болуын зерттеу	1		
	40	Фотосинтезге қажетті жағдайлар БЖБ №4	§41 Фотосинтез үдерісі неге жүреді? §42 Жанды және жансыз табиғаттағы үдерістер бойынша қорытынды тапсырма.	5.4.2.7 - фотосинтездің жүруі үшін қажетті жағдайларын зерттеу	1		БЖБ №4
5.3В Энергия және қозғалыс (9 сағ)	41	Энергия түрлері	§43 Адамға энергияның қандай түрлері белгілі?	5.5.1.1 -энергия түрлерін ажырату	1		
	42	Температура және жылу энергиясы	§44 Температура мен жылы энергиясының арасындағы айырмашылық неде?	5.5.1.2 -температура мен жылу энергиясын ажырату	1		
	43	Жылулық ұлғаю	§44 Температура мен жылы энергиясының арасындағы айырмашылық неде?	5.5.1.3 -термометрді пайдалана отырып температураны өлшеу	1		
	44	Ғимараттарды жылулық оқшаулау	§45 Қандай әдіспен адам өзін суықтан қорғайды? §46 Қандай әдіспен адам өзін суықтан қорғайды?	5.5.1.4- ғимараттарда жылу оқшаулағыштарын пайдаланудың практикалық әдістерін түсіндіру	1		
	45	Температураны өлшеу	§47 Неге жылудың ұлғаюы өмірлік маңызды құбылыс болып саналады?	5.5.1.5 –жылулық ұлғаюды сипаттау	1		
	46	Энергияның өзара айналысуы	§48 Энергияның алмасуы қалай жүреді?	5.5.1.6 -энергияның өзара айналымына мысалдар келтіру	1		
	47	Жанды және жансыз табиғат	§49 Қозғалыссыз өмір жоқпа?	5.5.2.1-тірі және өлі табиғатта қозғалыстың маңыздылығына	1		

		ағы қозғалыс		мысалдар келтіреді және түсіндіру			
	48	Қаңқа және қозғалыс	§50 Жануарлар организмде интректің болу себебі неде?	5.5.2.2- әртүрлі жануарлардың қаңқа түрлерінің ерекшеліктерін зерттеу	1		
	49	Денелердің қозғалу себептері БЖ Б №5	§51 Неліктен денелер қозғалады?	5.5.2.3 денелер қозғалысының себебін анықтау	1		БЖ Б №5
	50		§52 Энергия және қозғалыс" тарауы бойынша тапсырмалар. Бөлімді қайталау		1		
	51	Тоқсан бойынша жиынтық бағалау §33-52			1		
	52	Қорытынды қайталау			1		
					20 сағ		
		4-тоқсан					
5.4 А Экология және тұрақты даму (13 сағ)	53	Экожүйе құрамбөліктері	§53 Экожүйені "біріккен" шаруашылық деп атауға бола ма?	5.6.1.1 – экожүйенің құрамдас бөліктерін анықтау	1		
	54	Экожүйе түрлері	§54 Экожүйенің қандай түрлері бар?	5.6.1.2 – экожүйенің түрлерін жіктеу	1		
	55	Орта факторлары және олардың экожүйелерге әсері	§55 Неліктен экожүйелер өзгереді?	5.6.1.3 – экожүйеге экологиялық факторлардың ықпал етуін түсіндіру	1		
	56	Табиғи және Жасанды экожүйелер	§56 Саябақ экожүйесінде қандай компоненттер бар?	5.6.1.4 – табиғи және жасанды экожүйені салыстыру	1		
	57	Табиғи және Жасанды экожүйелер	§56 Саябақ экожүйесінде қандай компоненттер бар?	5.6.1.4 – табиғи және жасанды экожүйені салыстыру	1		
	58	Тірі ағзалардың алуан түрлілігі	§57 Неліктен біздің ғаламшардағы жанды табиғат әртүрлі, сонымен қатар бір-біріне ұқсас?	5.6.2.1 – организмдерді жанды табиғат дүниесіне жіктеу	1		
	59	Бір жасушалы ағзалар және олардың	§58 Бір жасушалы және көпжасушалы организмдердің ұқсастықтары мен айырмашылықтары неде?	5.6.2.2 – бір жасушалы және көп жасушалы организмдерді сипаттау	1		

		экожүйедегі маңызы					
	60	Көпжасушалы ағзалар және олардың экожүйедегі маңызы	§58 Бір жасушалы және көпжасушалы организмдердің ұқсастықтары мен айырмашылықтары неде?	5.6.2.2 – бір жасушалы және көп жасушалы организмдерді сипаттау	1		
	61	Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы	§59-60 Елімізде тұруға қауіпсіз аймақтар бар ма?	5.6.3.1 – Қазақстан Республикасындағы экологиялық мәселелерді атау.	1		
	62	Қазақстан Республикасының экологиялық мәселелері	§61-62 Біздің аймақта қандай экологиялық мәселелер бар?	5.6.3.2 – Қазақстан Республикасы Қызыл кітабының маңыздылығын анықтау	1		
	63	Туған жердің экологиялық мәселелері ББЖ №6	§63 Жануарлар мен өсімдіктер әлемін қорғау кітабы неліктен қызыл түсті?	5.6.3.3 – Қазақстан Республикасы Қызыл кітабының маңыздылығын анықтау	1		ББЖ №6
5.4 В Әлемді өзгертетін жаңалықтар (2 сағ)	64	Әлемді өзгертетін жаңалықтар	§64 Неліктен өткен жетістіктерсіз болашақты ашу мүмкін емес? §65 Қазіргі жаңалықтар арнасындағы Қазақстан	5.7.1.1 -әлемді өзгерткен ғылыми жаңалықтарға мысалдар келтіру	1		
	65	Болашақ жаңалықтары ББЖ №7	§66 Қазіргі заманғы зерттеулер: болашақтағы олардың рөлі қандай?	5.7.1.2 -болашақ ғылыми зерттеулер үшін зерттеу идеяларын ұсыну	1		ББЖ №7
	66		§67 «Экология және тұрақты даму», «Әлемді өзгерткен жаңалықтар»		1		
	67	Тоқсан бойынша жиынтық бағалау §53-67			1		
	68	Қорытынды қайталау §68			1		
					16 сағ		

				68 caF		
--	--	--	--	-------------------------	--	--

Жаратылыстану 6-сынып

Оқу жүктемесі аптасына 2сағат, 1 жылда68 сағат

Ұзақмерзім діжоспарды нбөлімдері		Тақырыптар		Оқу мақсаттары	Сағ сан ы	Мерзімі	Еске рту
6.1A Ғылым әлемі				1-тоқсан			
	1	Ғылым рөлі	§1.Жаратылыстану ғылымдарының зерттеу нысаны қандай?	6.1.1.1 жаратылыстану ғылымдарының зерттеу нысандарын тізіп атау	1		
	2	Зерттеу сұрағы Зерттеуді жоспарлау	§2.Тәуелді, тәуелсіз және қадағаланатын айнымалыларды қалай анықтауға болады? §3.Зерттеу кезінде қандай қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау қажет?	6.1.2.1 тәуелді, тәуелсіз және бақыланатын айнымалыларды анықтау. 6.1.3.1 жоспар бойынша зерттеу жұмысын жүргізу 6.1.3.2 қауіпсіз жұмыс жүргізудің жағдайларын анықтау	1		
	3	Деректерді жинау және тіркеу Деректерді талдау	§4.5.Дүниежүзі ғалымдары қандай өлшем бірліктерін пайдаланады? Тәжірибе нәтижелерін қалай көрсетуге болады?	6.1.4.1 Халықаралық бірліктер жүйесінің өлшем бірліктерін пайдалану 6.1.5.1 алынған деректерді графикалық түрде көрсету	1		
	4	Қорытынды және талқылау ББЖ №1	§5.Тәжірибе нәтижелерін қалай көрсетуге болады?	6.1.6.1 алынған қорытындыларды түрлі формада көрсету	1		
6.1B Ғалам.Жер. Адам							
	5	Макроәлем және микроәлем	§6.Микро және макроәлемнің ұқсастықтары неде?	6.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарының параметрлерін атау	1		
	6	Жер туралы жалпы мағлұматтар	§7.Жер ғаламшарларының қандай қасиеттері бар?	6.2.2.1 Жер бетіндегі бақыланатын үдерістер мен құбылыстарды түсіндіру 6.2.2.2 Жердің қасиеттерін түсіндіру	1		
	7	Жер өрістері және олардың құрамдас	§8.Жер қабықтары өзара қалай әрекеттеседі?	6.2.3.1 Жер қабықтарының өзара байланыс тәсілдерін түсіндіру	1		

		бөліктері					
	8	Жердегі тіршілік	§9. Жердің пайда болуы туралы түрлі болжамдардың ұқсастығы мен айырмашылығы неде?	6.2.4.1 Жердегі тіршіліктің пайда болуы туралы ғылыми болжамдарды салыстыру 6.2.4.2 адамның Жерде тіршілік етуінің қазіргі жағдайларын бағалау	1		
	9	Жер бетін бейнелеу тәсілдері	§10. Географиялық карталарды қалай дұрыс оқиды? §11. Масштабты пайдаланып, картада арақашықтықты қалай дұрыс есептеуге болады?	6.2.5.1 географиялық карталар мен шартты белгілерді жіктеу 6.2.5.2 шартты белгілерді пайдаланып, географиялық карталарды оқу	1		
	10		§12. Координаттары бойынша географиялық нысанды қалай табуға болады?	6.2.5.3 масштабты пайдаланып, арақашықтықты есептеу 6.2.5.4 географиялық координаттарды анықтау	1		
	11		§13. Неліктен түрлі мемлекеттерде тәулік уақытында айырмашылық болады? БЖБ №2	6.2.5.5 сағаттық белдеулер картасын пайдаланып, уақытты анықтау	1		
	12	Материктер мен мұхиттар	§14. Материктер мен мұхиттарға жоспар бойынша сипаттама беру.	6.2.6.1 жоспар бойынша материктер мен олардың физикалық-географиялық аймақтарының табиғат ерекшеліктерін анықтау 6.2.6.2 жоспар бойынша мұхиттар табиғатының ерекшеліктерін анықтау	1		

	13	Халық географиясы	§15.Жер бетіне халықтың қоныстану ерекшелігі неге байланысты?	6.2.7.1 халықтың қоныстану заңдылықтарын анықтау 6.2.7.2 халық тығыздығының көрсеткіштеріне баға беру 6.2.7.3 дүниежүзіндегі халық тығыздығының жоғары және төмен аймақтарын анықтап, себептерін түсіндіру	1		
	14	Бөлім бойынша қайталау			1		
	15	Тоқсан бойынша жиынтық бағалау			1		
	16	ТБЖ қайталау	§16.«Адам.Жер шары.Ғалам» бөлімі бойынша қорытынды тапсырмалар		1		
					16сағ		
6.2АЗаттар және материалдар	2-тоқсан						
	17	Заттардың құрылысы мен қасиеттері	§17. Заттар неден тұрады?	6.3.1.1 атом мен молекулаларды, қарапайым және күрделі заттарды айыра білу	1		
	18		§18.Атомның құрылымы қандай?	6.3.1.2 атомның негізгі бөлшектерін және олардың орналасуын сипаттау	1		
	19		§19.Заттар қай кезде қайнайды және балқиды?	6.3.1.3 заттардың қасиеттерін (балқу және қайнау температураларын) сипаттау	1		
	20		§19.Заттар қай кезде қайнайды және балқиды?	6.3.1.3 заттардың қасиеттерін (балқу және қайнау температураларын) сипаттау	1		
	21	Заттардың жіктелуі	§20.Барлық заттарды органикалық және бейорганикалық заттарға қалай жіктеуге болады?	6.3.2.1 заттарды органикалық және бейорганикалық заттар күйінде жіктеу	1		

	22		§21.Ерітінді ортасы дегеніміз не және оны қалай анықтауға болады?	6.3.2.2 тірі және өлі табиғатта қышқыл, сілтілі және бейтарап ортаны айыра біледі және әмбебап индикатор көмегімен ортаны анықтау	1		
	23		§21.Ерітінді ортасы дегеніміз не және оны қалай анықтауға болады?	6.3.2.2 тірі және өлі табиғатта қышқыл, сілтілі және бейтарап ортаны айыра біледі және әмбебап индикатор көмегімен ортаны анықтау	1		
	24		§22.23.Бейтараптандыру дегеніміз не?	6.3.2.3 бейтараптандыру үдерісін түсіндіру	1		
	25	Заттардың пайда болуы мен оларға қол жеткізу	§24.Табиғи және жасанды материалдардың артықшылықтары мен кемшіліктері неде?	6.3.3.1 жасанды материалдардың артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау	1		
	26		§25.26.27. «Тұрмыстық химия» дегеніміз не?	6.3.3.2 тұрмыстық химия өнімдерін қолдану саласын және оларды қауіпсіз қолдану ережелерін түсіндіру	1		
	27		§28.29.30.31. Республикамыздың жер қойнауындағы байлық қоры қандай?	6.3.3.3 Қазақстандағы пайдалы қазбалардың орындарын және қолдану салаларын анықтау	1		
	28			6.3.3.4 Қазақстандағы пайдалы қазбаларды өндеудің ірі орталықтарын атау және көрсету	1		
	29	ББЖ №3		6.3.3.5 пайдалы қазбалардың өндірілуі мен өңделінуінің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру	1		
	30	Бөлім бойынша қайталау			1		
	31	Тоқсан бойынша жиынтық бағалау			1		
	32	ТБЖ бойынша қайталау	§32. «Заттар мен материалдар» бөлімі бойынша қорытынды		1		

			тапсырмалар				
					16 сағат		
				3-тоқсан			
6.3А Тірі және өлі табиғаттағы үдерістер	33	Өлі табиғаттағы үдерістер	§33. Модельдеу тәсілі табиғатты түсінуге қалай көмектеседі?	6.4.1.1 өлі табиғаттағы болып жатқан үдерістерді модельдеу (таудың жасалу, мүжілу үдерістері, табиғатта заттардың айналымы)	1		
	34		§34. Табиғаттағы химиялық айналым біздің өмірімізге қалай әсер етеді?	6.4.1.2 табиғаттағы заттардың химиялық айналымын түсіндіру	1		
	35	Тірі табиғаттағы үдерістер	§35. Жасуша неден тұрады?	6.4.2.1 жасуша компоненттерін анықтау	1		
	36		§36. Тірі организмдерге қандай үдерістер тән?	6.4.2.2 тірі ағзаларға тән үдерістерді түсіндіру	1		
	37		§37. Организмдер тіршілікке қажетті заттар мен энергияны қалай алады? §38. Тірі организмдерде нәрлендіргіш заттардың тасымалдануы қалай жүзеге асырылады?	6.4.2.3 ағзалардың қоректену типтерін ажырату 6.4.2.4 толыққанды тамақтану рационын құру 6.4.2.5 азық-түлік өнімдеріндегі органикалық заттардың болуын тестілеу	1		
	38		§38. Тірі организмдерде нәрлендіргіш заттардың тасымалдануы қалай жүзеге асырылады?	6.4.2.6 ағзалардағы қоректік заттардың тасымалдануын модельдеу	1		
	39		§39. Тыныс алған кезде ауаның құрамы қалай өзгереді?	6.4.2.7 тыныс алғанда және тыныс шығарғандағы ауа құрамындағы айырмашылықты зерттеу	1		
	40		§40. Қандай зат алмасу өнімдері бар және олар өсімдіктер мен жануарлар организмнен қалай шығарылады?	6.4.2.8 ағзадан бөлініп шығатын өнімдерді атау	1		
	41		§41.42. Сыртқы түрткі жайттардың әсеріне организм қалай жауап	6.4.2.9 тірі ағзалардың тітіркендіргіштерге жауап беру	1		

			қайтарады БЖБ №4	реакциясын зерттеу			
6.3В Энергия және қозғалыс	42	Энергия түрлері мен көздері	§43.Энергия қайдан алынады?	6.5.1.1 энергия көздерін атау	1		
	43		§44.Біз қалай энергия алмасамыз?	6.5.1.2 энергияны шығарумен және оның жұтылуымен байланысты үдерістерді атау және мысалдар келтіру	1		
	44		§45. 46.Біз электр энергиясының қанша мөлшерін жұмсаймыз?	6.5.1.3 электр энергиясының бірлігін атау 6.5.1.4 электр энергиясының құнын есептеу	1		
	45		§45. 46.Біз электр энергиясының қанша мөлшерін жұмсаймыз?	6.5.1.5 энергияны алудың баламалы көздерін ұсыну	1		
	46	Қозғалыс	§47.Біз қайда бара жатырмыз?	6.5.2.1 қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру және түсіндіру	1		
	47		§48. «Қысым» дегеніміз не?	6.5.2.2 қатты денелер, сұйықтар мен газдардың қысымдарын айыра білу	1		
	48		§49.Адамның тірек –қозғалыс жүйесі §49.Адамның тірек –қозғалыс жүйесі	6.5.2.3 адам қаңқасының құрылысын сипаттау 6.5.2.4 бұлшық еттің құрылысын сипаттау	1		
	49		§50.51.Қысым жануарлар әлеміне қалай әсер етеді? Қысымды қалай өлшеуге болады? БЖБ №5	6.5.2.5 тірі ағзалар үшін қысымның мәніне мысалдар келтіру 6.5.2.6 тиісті құралдарды қолдана отырып, атмосфералық және артериялық қысымды өлшеу және қорытынды жасау	1		
	50	Бөлім бойынша қайталау			1		
	51	Тоқсан бойынша жиынтық бақылау			1		
	52	Тоқсан бойынша қайталау	§52. «Энергия және қозғалыс» бөлімі бойынша қорытынды тапсырмалар		1		
					20 сағ		

		4-тоқсан					
6.4А Экология және тұрақтыдам у	53	Экожүйелер	§53. Экожүйе компоненттері арасында қандай байланыс бар?	6.6.1.1 экожүйе құрамдас бөліктерінің өзара байланысын график түрінде көрсету және түсінду	1		
	54		§53. Экожүйе компоненттері арасында қандай байланыс бар?	6.6.1.1 экожүйе құрамдас бөліктерінің өзара байланысын график түрінде көрсету және түсінду	1		
	55		§54.Неліктен экожүйенің ауысуы орын алады?	6.6.1.2 экожүйе ауысымдарының себептерін түсіндіру	1		
	56		§55.56.Экологиялық пирамиданың ішінде энергия алмасу қалай жүзеге асады?	6.6.1.3 экологиялық пирамидада энергия мен заттардың ауысуын түсіндіру	1		
	57		§55.56.Экологиялық пирамиданың ішінде энергия алмасу қалай жүзеге асады?	6.6.1.3 экологиялық пирамидада энергия мен заттардың ауысуын түсіндіру	1		
	58	Тірі ағзалардың сан алуандығы	§57.Өсімдік немесе жануар түрлерін анықтауға болады	6.6.2.1 өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін анықтау үшін ағзалардың өзіндік ерекшеліктерін қолдану	1		
	59		§58.59.60.Әр алуан экожүйенің құрамына қандай организмдер кіреді.	6.6.2.2 жергілікті экожүйелердегі тірі ағзалардың алуан түрлілігін зерттеу	1		
	60		§58.59.60.Әр алуан экожүйенің құрамына қандай организмдер кіреді.	6.6.2.2 жергілікті экожүйелердегі тірі ағзалардың алуан түрлілігін зерттеу	1		
	61	Табиғатты қорғау	§61.62.Елімізде өмір сүретін қолайсыз жерлер барма?	6.6.3.1 өзінің аймағындағы кейбір экологиялық мәселелердің себептерін талдау	1		
	62		§61.62.Елімізде өмір сүретін қолайсыз жерлер барма?	6.6.3.1 өзінің аймағындағы кейбір экологиялық мәселелердің себептерін талдау	1		
	63	ББЖ №6	§63.64.65..Ғаламшар таза болуы үшін біз не істеуіміз қажет?	6.6.3.2 экологиялық мәселелерді шешу жолдарын ұсыну	1		
6.4В Әлемді өзгертетін	64	Әлемді өзгерткен жаңалықтар	§66.Қандай жаңалықтар біздің өміріміздің бір бөлшегіне	6.7.1.1әлемді өзгерткен жаңалықтардың маңызын	1		

жаңалықта р			айналды? §66.Қандай жаңалықтар біздің өміріміздің бір бөлшегіне айналды?	талқылау 6.7.1.2 жаратылыстану ғылымдарын дамытуда қазақстандық ғалымдардың үлесін талқылау			
	65	Болашақ жаңалықтары ББЖ №7	§66.Біздің болашағымыз қандай болады?	6.7.1.3 ғылыми зерттеулердің бағыттарының болашақтағы дамуына болжам жасау	1		
	66	Бөлім бойынша қайталау			1		
	67	Тоқсан бойынша жиынтық бақылау			1		
	68	Қорытынды қайталау			1		
					16 сағ		

Қазақстан тарихы 7-сынып, аптасына – 2 сағат, барлығы 72 сағат

№	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1-тоқсан (17 сағат)						
1-3	7.1А Қазақ-жоңғар соғыстары	Жоңғар басқыншылығына қарсы Отан соғысының басталуы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Не себепті «Елім-ай» бүкілхалықтық әнге айналды?	7.1.1.1 – жоңғар шапқыншылығы кезіндегі демографиялық өзгерістерді және миграциялық процестерді түсіндіру; 7.2.2.1– халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.3.1.2 – Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.4.1.1 – жоңғар шапқыншылығының қазақ халқының шаруашылығына тигізген зардаптарын анықтау	3	04.09.23 06.09.23 11.09.23	
4-5		Біртұтас халық жасағының ұйымдастырылуы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен Ордабасы	7.3.1.2 – Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.1.1 – Қарақұм және Ордабасы	2	13.09.23 18.09.23	

		ел бірлігінің нышаны болды?	құрылтайларының халықты жоңғар басқыншылығына қарсы жұмылдырудағы рөліне баға беру			
6-7		Қазақ-жоңғар шайқастары <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен Аңырақай шайқасы қазақ-жоңғар соғысындағы түбегейлі бетбұрыс деп саналады? БЖБ №1	7.3.2.1 – Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін түсіндіру	2	20.09.23 25.09.23	
8-9	7.1В XVIII ғасырдағы Қазақ хандығы	XVIII ғасырдың басына дейінгі қазақ-орыс қарым-қатынастарының тарихы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен Ресей Қазақстанды Азияға шығудың «кілті мен қақпасы» деп санады?	7.3.1.2 – Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 – Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау	2	27.09.23 02.10.23	
10-12		Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуының басталауы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Әбілқайыр хан Анна Иоанновна патшайымға жазған хатының себептері мен салдарлары қандай болды?	7.3.1.2 – Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 – Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау	2	04.10.23 09.10.23	
13-15		Абылай ханның ішкі және сыртқы саясаты БЖБ №2 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Дербес Қазақ мемлекетін сақтап қалудағы Абылай ханның рөлі қандай?	7.3.1.2 – Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.3 – Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалау	3	11.10.23 16.10.23	
16	Тоқсандық жиынтық бағалау (ТЖБ)		I тоқсан бойынша оқу мақсаттары	1	18.10.23	
17	Туристік маршруттар		7.2.3.5 туристтік маршруттарды құру жолдарын ұсыну	1	23.10.23	
2-тоқсан (16 сағат)						
18-19	7.2А XVIII ғасырдағы Қазақстанның мәдениеті	XVIII ғасырдағы халық ауыз әдебиеті. <u>Зерттеу сұрағы:</u> XVIII ғасырда ақын-жыраулар шығармаларында тарихи оқиғалар қалай көрініс тапты?	7.2.2.1 – халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау 7.2.1.1 – салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау	2	06.11.23 08.11.23	

20-21		XVIII ғасырдағы қазақтардың материалдық мәдениеті <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақтың ұлттық қолданбалы өнерінің бірегейлігі неде? БЖБ№1	7.2.2.4 –қолданбалы өнердің жетістіктерін бағалау	2	13.11.23 15.11.23	
22	7.2В Отарлау және ұлт-азаттық күрес	XVIII ғасырдағы Қазақстандағы казак-әскери отаршылдығы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақстанды отарлауды Ресей империясы қалай жүзеге асырды?	7.3.1.3 – Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау	1	20.11.23	
23-24		Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс <u>Зерттеу сұрағы:</u> Сырым Датұлы Кіші жүз қазақтарының қандай құқықтарын қорғауды көздеді?	7.3.1.5 – халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 – ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру	2	22.11.23 27.11.23	
25-26		1822-1824 жж. патша реформалары <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен ХХ ғасырдың 20-шы жылдарында Қазақстанда әкімшілік реформалар жүргізілді?	7.3.1.4 – Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру; 7.1.2.1 – дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау	2	29.11.23 04.12.23	
27-28		1836-1838 жж. Бөкей Ордасындағы қазақтардың көтерілісі <u>Зерттеу сұрағы:</u> Исатай Тайманұлы мен Махамбет Өтемісұлын қандай ортақ идея біріктірді?	7.3.1.5 – халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 – ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру	2	06.12.23 11.12.23	
29- 30		Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс <u>Зерттеу сұрағы:</u> Кенесары хан бастаған ұлт-азаттық күрес неліктен жалпы ұлттық сипатқа ие болды? БЖБ №2	7.3.1.5 – халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау 7.3.1.6 – ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру	2	13.12.23 20.12.23	
31	Тоқсандық жиынтық бағалау (ТЖБ)		II тоқсан бойынша оқу мақсаттары	1	25.12.23	
32	Жомарт жүрек		7.4.1.3 өлкені дамытуға қолдау көрсеткен тұлғалардың қызметіне баға беру	1	27.12.23	
33	Қайталау			1		
3-тоқсан (20 сағат)						

34-35	7.3А Отарлау және ұлт-азаттық күрес	XIX ғасырдың 40-60 жылдарындағы қазақтардың ортаазиялық хандықтармен қарым-қатынастары <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен Орта Азия хандықтарының Қазақстанның оңтүстік аймақтарына экспансиясы күшейді?	7.3.1.5 – халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 – ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру	2	08.01.24 10.01.24	
36-38		Қазақстанның Ресей империясына қосылуының аяқталуы. БЖБ №1 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақстанның оңтүстік аймақтарының Ресей империясына қосылуының ерекшеліктері қандай?	7.3.1.2 – Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 – Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау	3	15.01.24 17.01.24 22.01.24	
39-40	7.3В Қазақстан Ресей империясының құрамында	XIX ғ. II жартысындағы Қазақстандағы әкімшілік-территориялық реформалар <u>Зерттеу сұрағы:</u> Патша өкіметі тарапынан «бөліп ал да, билей бер» ұстанымы қалай жүзеге асты?	7.3.1.3 – Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.4 – Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру; 7.1.2.1 – дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау	3	24.01.24 29.01.24 31.01.24	
41-43		Қазақтардың 1860-1870 жж. азаттық күресі <u>Зерттеу сұрағы:</u> XIX ғасырдың 60-70 жылдарындағы ұлт-азаттық көтерілістердегі халық талаптарының сабақтастығы неден көрінді?	7.3.1.5 – халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау	3	05.02.24 07.02.24 12.02.24	
44-46		Қазақстандағы отаршылдық қоныс аудару саясаты .БЖБ №2 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Патша өкіметінің қоныстандыру саясаты қазақ қоғамының өмірін қалай өзгертті?	7.4.1.2 – отарлау саясатының қазақтардың дәстүрлі шаруашылығына тигізген әсерін талдау; 7.1.1.2 – Ресей империясының қоныстандыру саясатының себептері мен салдарын талдау 7.1.2.1 – дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау;	3	14.02.24 19.02.24 21.02.24	

47-48	7.3С Қазақстан Ресей империясының	Қазақстанда капиталистік қатынастардың дамуы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақстанның өнеркәсіптік дамуы қалай басталды?	7.4.2.1 – капиталистік қатынастардың экономикаға ықпалын анықтау	2	26.02.34 28.02.24	
49-50	құрамында	Жәрмеңке саудасының дамуы БЖБ №3 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қоянды жәрмеңкесіне неліктен халық көп жиналды?	7.4.2.2 – сауда қатынастарына жәрмеңкелердің әкелген өзгерістерін анықтау	2	04.03.24 06.03.24	
51		XIX ғ. екінші жартысындағы қазақ қоғамы <u>Зерттеу сұрағы:</u> “Зар заман” өкілдерінің қоғамдық-саяси көзқарастары қандай факторлардың әсерінен қалыптасты?	7.2.1.2 – ұлттық құндылықтарға отаршылдық саясаттың кері әсерін талдау; 7.1.2.2 – қазақ зиялыларының қалыптасуының маңыздылығын түсіндіру	1	11.03.24 13.03.24	
52	Тоқсандық жиынтық бағалау (ТЖБ)		III тоқсан бойынша оқу мақсаттары	1	18.03.24	
53	Туған өлкенің шежіресі		7.4.1.4 өлке дамуының маңызды кезеңдерін анықтау; 7.2.2.5 өлкенің тарихи оқиғалар хроникасын құру	1	20.03.24	
4-тоқсан (19 сағат)						
54-56	7.4А XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстанның мәдениеті	XIX ғасырдағы мәдениеттің дамуы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неге XIX ғасыр қазақ халқының музыка өнерінің гүлденген дәуірі деп саналады?	7.2.1.1 – салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау; 7.2.2.1 – халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.2.2.3 – ұлттық музыкалық аспаптардың қолдану ерекшеліктерін сипаттау	3	01.04.24 03.04.24 08.04.24	
57-58		XIX ғасырдағы білім беру мен ағарту ісі <u>Зерттеу сұрағы:</u> XIX ғасырда Қазақстанда оқу-ағартушылық мекемелер қандай түрде дамыды?	7.2.3.2 – XIXғ. II жартысындағы білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін түсіндіру	2	10.04.24 25.04.24	
59-61		Шоқан Уәлиханов – алғашқы қазақ ғалымы БЖБ №1 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неге С.Мұқанов Шоқан Уәлихановқа арналған шығармасын «Аққан жұлдыз» деп	7.2.3.1 – Шоқан Уәлихановтың ғылыми зерттеулерінің тарихи құндылығын анықтау	2	17.04.24 22.04.24	

		атады?				
62-63		Ы. Алтынсарин – жаңашыл-педагог <u>Зерттеу сұрағы:</u> Ыбырай Алтынсариннің халық ағарту саласындағы жаңашылдығы неден байқалады?	7.2.3.3 – Ыбырай Алтынсариннің ағарту саласына қосқан үлесін бағалау	2	24.04.24 29.04.24	
64-66		Абай Құнанбаев – ұлы ойшыл <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен Абай Құнанбайұлын «Хәкім Абай» деп атады?	7.2.2.2 – Абай Құнанбаевтың ақын, ойшыл, қоғам қайраткері ретіндегі қызметіне баға беру	3	04.05.24 06.05.24	
67-69		XIX ғ. соңы– XX ғ. басындағы Қазақтардың ауызша тарихи дәстүрлерінің дамуы. <u>Зерттеу сұрағы:</u> Ш.Құдайбердіұлы, М.Көпейұлы, Қ.Халид еңбектерінің тарихи құндылығы неде? БЖБ №1	7.2.3.4 – Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, Қ.Халид еңбектерін тарихи дерек ретіндегі маңызын айқындау	3	13.05.24 15.05.24	
70	Тоқсандық жиынтық бағалау (ТЖБ)		IV тоқсан бойынша оқу мақсаттары	1	20.05.24	
71	Менің мектебімнің тарихы		7.2.2.6 түрлі дереккөздер негізінде өз мектебінің тарихын анықтау	1	22.05.24	
72	Қайталау			1		

Дүние тарихы 7-сынып, аптасына – 1 сағат, барлығы 36 сағат

	Бөлімдер	Тақырыптыр	Оқу мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
I тоқсан (8 сағат)						
1-2	Жаңа заманның басталуы	Курсқа кіріспе. XVII ғасырдың ортасындағы Ағылшын бұржуазиялық революциясы қандай маңызға ие болды?	7.4.2.3 дүниежүзі тарихының жаңа кезеңін сипаттау үшін «жаңа заман» ұғымын қолдану; 7.3.2.1 - Батыс Еуропадағы буржуазиялық революциялардың себептерін сипаттау; 7.1.1.1 - «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарын қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін қолдану;	2	07.09.23 14.09.23	

			7.1.2.1 - экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау			
3		Өнеркәсіп төңкерісі әлемді қалай өзгертті? БЖБ №1	7.4.1.1 - себеп-салдарды анықтау арқылы Еуропадағы феодалдық құрылыстан капиталистік шаруашылыққа (мануфактура, фабрика) өту процесін түсіндіру; 7.1.1.2 - мануфактура, фабрикалардың пайда болуы мен жалдамалы жұмысшы табының қалыптасуы арасындағы байланысты анықтау; 7.4.1.2 - Англияның әлемдік жетекші держава ретінде қалыптасуындағы өнеркәсіп төңкерісінің рөлін сипаттау; 7.4.2.2 - қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын анықтау	1	21.09.23	
4-5	XVIII ғасырдағы Үндістан және Ұлыбритания және Ағартушылық идеяларының таралуы	Ағылшындар саудагерлерден Үндістан билеушілеріне қалай айналды?	7.2.2.1 - тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.1.1.3 - Еуропалық державалардың отаршылдық экспансиясы кезеңіндегі Азия мемлекеттерінің әлеуметтік құрылымындағы ерекшеліктерді анықтау (Қытай, Үндістан, Жапония); 7.3.2.6 - еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.4.1.4 - «экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолдану арқылы, тауар-ақша қатынастарының дамуын түсіндіру	2	28.09.23 05.10.23	
6		Ағартушылық дәуірдің қандай идеялары еуропалық монархтардың қызметінде көрініс тапты? БЖБ №2	7.2.1.1 - қоғамда дін рөлінің шектелуіне байланысты адамдар өмірінде орын алған өзгерістерді анықтау; 7.2.3.2 - Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау	1	19.10.23	
7-8		Ағартушылық идеялар американдықтарға қалай әсер етті?	7.3.2.7 еуропалық революциялардың солтүстікамерикалық қоғамның дамуына ықпалын сипаттау; 7.2.3.2 - Ағартушылық дәуір идеяларының	1	26.10.23	

			қоғамдық дамуға ықпалын анықтау; 7.3.1.1 - республикалық басқару құрылымның ерекшеліктерін анықтау			
2 -тоқсан (8 сағат)						
9	Француз буржуазиялық революциясының көрінісі	1789-1799 жылдар аралығында Францияда қандай өзгерістер орын алды?	7.3.2.1 - Батыс Еуропадағы буржуазиялық революциялардың себептерін сипаттау; 7.1.2.1 - экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау; 7.1.1.1 - «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарын тарихи оқиғаны жан-жақты түсіндіру үшін қолдану	1	09.11.23	
10		Неліктен Давид пен Бодридің Марат туралы көзқарастары әртүрлі болды?	7.2.2.1 - тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.2.2.2 - өнердегі негізгі стильдер мен ағымдардың белгілерін (неоклассицизм, романтизм, импрессионизм, реализм) анықтау; 7.3.1.1 - республикалық құрылымның ерекшеліктерін анықтау	1	16.11.23	
11-12		Наполеон империясы қалай құрылды және оның құлдырау себептері неде болды? БЖБ №1	7.2.2.1 - тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.3.2.4 - империалистік соғыстардың әлемдік саясаттың өзгеруіне ықпалын бағалау (Наполеон соғыстары мысалында); 7.2.3.2 - Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау	2	23.11.23 30.11.23	
13	XIX ғасырдағы империялар және олардың бақталастығы	Ресей мен Британия Иранға ықпал ету үшін неге бақталас болды?	7.3.2.2 – XVIII-XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау; 7.4.2.1 - түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін салыстыру	1	07.12.23	
14		Танзимат саясаты Осман империясын күшейтуге әсер етті ме?	7.4.2.1 - түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін салыстыру; 7.3.2.2 - XVIII-XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау	1	14.12.23	
15-16		Қырым соғысының себептері мен салдары қандай болды? БЖБ №2	7.3.2.2 - XVIII-XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау	2	21.12.23 28.12.23	

3–тоқсан (10 сағат)						
17	XIX ғасырдағы Қытай мен Еуропа елдері Революциялы	Англия және Қытай үкіметтерінің хат алысуынан империализм туралы не біле аламыз?	7.3.2.2 - XVIII - XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау	1	11.01.24	
18	қ идеялардың XIX ғасырдағы Еуропаға әсері	Неліктен Апиын соғыстары осы күнге дейін қытай халқының есінде?	7.1.1.3 - еуропалық державалардың отаршылдық экспансиясы кезеңіндегі Азия мемлекеттерінің (Қытай, Үндістан, Жапония) әлеуметтік құрылымындағы ерекшеліктерді анықтау; 7.2.1.2 - миссионерліктің міндеттерін анықтау; 7.3.2.6 - еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.4.1.4 - «экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолдану арқылы, тауар-ақша қатынастарының дамуын түсіндіру	1	18.01.24	
19		1848 ж. революциялар Еуропада қандай саяси идеяларды қалыптастырды?	7.3.2.1 - Батыс Еуропадағы буржуазиялық революциялардың себептерін сипаттау; 7.1.2.1 - экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау; 7.2.3.2 - Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау; 7.2.3.3 -К. Маркстың көзқарастарын және марксизмнің қоғамдық өмірге ықпалын түсіндіру; 7.3.2.5 - тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану	1	25.01.24	
20-21		Италия және Германияның бірігу жолдары қаншалықты бір-біріне ұқсас болмады? БЖБ №1	7.3.1.4 - әртүрлі елдердің бір уақыт кезеңіндегі тарихи оқиғаларын салыстыру арқылы ұлттық мемлекеттердің (Италия, Германия) қалыптасу маңызын анықтау; 7.3.2.5 - тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану	2	01.02.24 08.02.24	
22	XIX ғасырдағы	Неліктен II Александр патша	7.2.3.1 - Ресейде жаңа қоғамдық-саяси ағымдардың (халықшылдық, либерализм) пайда болу себептерін	1	15.02.24	

	Ресейдегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы және XIX	«Халық еркі» ұйымының құрбаны болды?	анықтау; 7.3.1.3 - тарихи оқиғаны түсіндіру үшін «басыбайлы құқық», «декабристер», «халықшылдар», «жеке террор», «пролетариат диктатурасы» ұғымдарын қолдану			
23-24	ғасырдағы еуропалық отаршыл үстемдік	1857-1859 жылдардағы. Үндістандағы оқиғаларды XIX ғасырдағы британдықтар мен қазіргі кездегі үндістер қалай баяндайды?	7.1.1.3 - Еуропалық державалардың отаршылдық экспансиясы кезеңіндегі Азия мемлекеттерінің (Қытай, Үндістан, Жапония) әлеуметтік құрылымындағы ерекшеліктерді анықтау 7.3.2.6 - еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау	2	22.02.24 29.02.24	
25-26		Әлемдік отарлау жүйесі қалай қалыптасты? БЖБ №2	7.3.2.6 - еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.3.2.3 - отаршылдық экспансияның салдарын талдау арқылы XIX ғасырдағы әлемнің саяси картасындағы негізгі өзгерістерді анықтау	2	07.03.24 14.03.24	
4 -тоқсан (10 сағат)						
27	Америка Құрама Штаттарының күшеюі	АҚШ-тың батыс бағыттағы аумағы қалай кеңейді?	7.3.1.2 - XIX ғасырдағы Америка Құрама Штаттары территориясының кеңею үдерісін сипаттау	1	04.04.24	
28		АҚШ-тағы құлдық қалай жойылды?	7.1.2.2 - трансатлантикалық құлдықтың ерекшеліктерін анықтау; 7.4.2.1 - түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтау	1	11.04.24	
29-30		Неліктен АҚШ өз әскери кемелерін Жапонияға жіберді? БЖБ №1	7.4.1.3 - АҚШ-ғы капиталистік монополиялардың даму ерекшеліктерін анықтау; 7.3.2.6 - еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.4.2.2 - қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын анықтау; 7.2.1.2 - миссионерліктің міндеттерін анықтау	2	18.04.24 25.04.24	

31	Суретшілер мен жазушылардың көзқарасымен XIX ғасырдағы өзгерістерге шолу және Ғылыми ойдың дамуы	XIX ғасырдағы өнер мен әдебиет әлеуметтік әділетсіздікті қалай суреттейді?	7.2.2.2 - өнердегі негізгі стильдер мен ағымдарды (неоклассицизм, романтизм, импрессионизм, реализм) анықтау; 7.2.2.1 - тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану	1	02.05.24	
32-33	өзгерістерге шолу және Ғылыми ойдың дамуы	Эмиль Золяның «Мен айыптаймын!» атты мақаласы сөз құдіретін қалай көрсетеді? БЖБ №2	7.2.2.1 - тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.3.2.5 - тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану	1	16.05.24	
34-36		XIX ғасырдағы қай ғылыми жаңалықтың адамдар өміріне ықпалы зор болды?	7.2.4.1 - өзгерістер мен сабақтастықты көрсету арқылы адам мен қоғам өміріндегі ғылыми жаңалықтардың маңызын талдау; 7.2.1.1 - қоғамда дін рөлінің шектелуіне байланысты адамдар өмірінде орын алған өзгерістерді анықтау	1	23.05.24	

ТҮСІНІК ХАТ

Оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 23 қарашадағы №668 бұйрығымен бекітілген. Жалпы білім беретін пәндердің үлгілік оқу бағдарламалық, ҚР Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы №1080 қаулысымен, 2018 жылғы 4 қыркүйектегі №441 бұйрығының 4-қосымша бұйрығына, 2019 жылдың 15 мамырдағы №205 бұйрығына 2-қосымша негізінде бекітілген. Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта) мемлекеттік жалпығы міндетті стандартына, ҚР Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығымен бекітілген. Жалпы білім беретін пәндердің үлгілік оқу бағдарламаларына әзірленген.

«**География**» – жаратылыстану, қоғамдық, әлеуметтік нысандар мен құбылыстарды зерделейтін оқу пәні. География табиғи және антропогендік нысандар арасындағы өзара байланысты және өзара тәуелділікті зерделейді.

География ғылымдар жүйесінде ерекше орын алады, себебі ол әлеуметтік, экономикалық, жаратылыстану және техникалық ғылымдардың тоғысқан шегінде дамиды. Географияның өзіне тән теориясы, әдіснамасы және зерттеу әдістері бар.

Жалпы білім беретін мектептердің 7-сыныбында «География» оқу пәнін оқудың мақсаты: дүниенің географиялық бейнесін тұтас қабылдайтын, географиялық ойлау қабілеті дамыған, географияның әдістері мен тілін білетін және қолданатын, географиялық мәдениеті бар тұлға тәрбиелеу.

«География» оқу пәнінің міндеттері:

- 1) географияның ғылыми пән ретіндегі рөлі мен оның қазіргі замандағы адамзат мәселелерін, сондай-ақ ғаламдық мәселелерді шешудегі әлеуетін түсінуге мүмкіндік беру;
- 2) оқушылардың бойында табиғат пен қоғам арасындағы өзара байланыстарға, осы байланыстардың кеңістіктік ерекшеліктеріне ғылыми көзқарастарды қалыптастыру;

- 3) қоғамдық өндірістің, табиғатты қорғау мен табиғатты тиімді пайдаланудың ғылыми-жаратылыстану, әлеуметтік-экономикалық негіздерін ашу;
- 4) оқушылардың географиялық зерттеу әдістері мен зерттеу дағдыларын игеруіне ықпал жасау;
- 5) оқушылардың география ғылымының түсініктері мен терминдерін меңгеруіне ықпал жасау;
- 6) кеңістіктік ойлау мен картографиялық дағдыларды қалыптастыру;
- 7) географиялық білімді күнделікті өмірде, өз іс-тәжірибесінде пайдалану дағдыларын қалыптастыру.

- «География» оқу пәнінің мазмұны 6 бөлімді қамтиды: «Географиялық зерттеу әдістері»; «Картография және географиялық деректер базасы»; «Физикалық география»; «Әлеуметтік география»; «Экономикалық география»; «Елтану және саяси география негіздері».

- Пәннің бөлімдері мен тақырыптары «шиыршық» *принципі* негізінде әзірленген, бұл *принцип* сәйкес әр сынып сайын тақырыптар бойынша білім мен дағды көлемі тереңдетіліп, қиындатып беріледі.

Бірінші және екінші бөлімдерге қатысты оқытудың ортақ мақсаттары, зерттеушілік және картографиялық дағдыларды қалыптастыру мақсатында, әр оқу жылының басында жеке сабақтар түрінде өткізіледі. Басқа бөлімдерді оқу барысында ортақ оқу мақсаттары оқылатын бөлім мәнмәтінінде зерделенеді. Оқудың мақсаттары тақырыптық бөлімді оқу барысында жүзеге асырылуы тиіс. Әр сабақты оқыту барысында мақсаттарды қайталап, яғни өткен мақсатпен толықтырып отыру қажет емес. Мысалы, атмосфера бөлімшесін оқу барысында білім алушылар бір далалық зерттеу (мысалы, бақылау және өлшеу), бір картосхема құрастыру, бір номенклатура тапсыру және деректер базасы формасындағы бір кесте құрастырулары тиіс, яғни бұл жұмыстарды әр сабақта жасау қажетті емес. Тақырыпты ортақ оқу мақсаттарымен толықтыру реті мұғалімнің қалауынша жүзеге асырылады.

Ортақ оқу мақсаттарын бағалау оқытудың негізгі мақсатын бағалау аясында жүзеге асырылады. Мысалы, «7.3.3.6 - мұхит суының қозғалыстарын жіктеп, түсіндіреді» мақсатын, «7.2.1.1 - тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады» мақсатымен толықтырған жағдайда, білім жетістігін бағалау негізінен 7.3.3.6 мақсатын бағалау арқылы жүзеге асырылады, ал ағыстар географиясын көрсететін картосхеманың болуы, бағалау критерийлерінің бірі рөлін атқарады. Сонымен қатар іс-әрекеттің бір түрінің көмегімен екінші өтпелі мақсатты да қамтуға болады, мысалы, 7.2.1.2 - географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді. Білім алушының өзі құрастырған картосхемасынан ағыстарды көрсетуі негізгі оқу мақсатын бағалаудың бір критерийі болып саналады.

Оқудың әр мақсаты бойынша тапсырмалар әзірлеу міндетті емес. Мұғалімдер оқудың бірнеше мақсатын қамтитын бір тапсырма әзірлеулеріне болады.

Жүйелі-әрекеттік тәсілді жүзеге асыру жағдайында әр тапсырма тәжірибеге бағытталған болып табылады. Бірінші және екінші бөлімдердің ортақ оқу мақсаттары бұл тәсілді күшейтуге мүмкіндік береді (бұл өтпелі мақсаттардың топтамасы әр тақырыпты оқытудың ұзақ мерзімді жоспарында анықталған). Демек, бағдарламада міндетті практикалық жұмыстар тізімі қарастырылмаған.

Білім алушылар мұғалімнің басқаруымен географиялық ақпарат көздерімен, географиялық зерттеу әдістерін қолданумен (далалық әдіс, бақылау әдісі), схемалар, графиктер, диаграммалар, профильдер құрастыру, географиялық карталармен жұмыс істеу арқылы орындайтын зерттеушілік жұмысқа көп көңіл аударылады.

Пән мұғалімдеріне әр білім алушыға қажетті білімді алуға жағдай жасайтын, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдалану ұсынылады. «География» пәнін оқу барысында ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану:

- білім алушының оқу-танымдық қызығушылығын арттыру;
- оқу процесін тиімді ұйымдастыру;
- білім алушының оқу-танымдық әрекеттерін белсендендіру мүмкіндіктерін береді.

«География» оқу пәні бойынша бағдарламада қарастырылған далалық зерттеу, бақылау және эксперименттік жұмыстарды мұғалімдер сыныптан тыс орындарда өткізе алады.

«География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің 7-сыныптағы көлемі – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 саға

«География» пәні бойынша күнтізбелік тақырыптық жоспар 7-сынып
Оқу жүктемесі аптасына 2сағат, 1 жылда 68 сағат

№	Тақырып	Ресурстар	Оқу мақсаты	Сағ сан ы	Мерзімі	Ескер ту
1. Географияны зерттеу тәсілдері						
1	Географияны зерттеу нысандары	География нені зерттейді?	7.1.1.1 -географияның зерттеу нысандарын анықтайды	1		
2	География ғылымының дамуы	География ғылым қалай дамыды?	7.1.1.2 -саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап, баға береді	1		
3	Географиялық дерек көздері	Географиялық ақпаратты қайдан табуға болады?	7.1.1.3 -географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар	1		
4	Географиялық нысандардың қасиеттерін қалай білуге болады?	Географиялық нысандардың қасиеттерін қалай білуге болады?	7.1.1.4- географиялық нысандардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды	1		
5	Далалық зерттеулер әдістері	Далалық зерттеулерді қалай жүргізуге болады?	7.1.1.5- географиялық далалық зерттеу әдістерін қолданады, көрсеткіштерді тіркейді, жинақтайды, өңдейді, талдайды	1		
6	Географияда графикалық әдістердің қолданылуы ББЖ №1	Географиялық зерттеулер қорытындысын қалай көрсетуге болады?	7.1.1.6- географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: диаграмма, профиль, график	1		
2. Картография және географиялық деректер қоры						
2.1. Географиялық карталар						
7	Географиялық картосхемаларды қолдану	Географияда картасызбалардың маңызы қандай?	7.2.1.1- тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады	1		
8	Географиялық номенклатура	Географиялық картадан нысандарды қалай табу және көрсету керек?	7.2.1.2- географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді	1		
2.2. Географиялық деректер қоры						
9	Географиялық деректерді ұйымдастыру ББЖ№ 2	Географиялық мәліметті қалай топтастыруға болады?	7.2.2.1- географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді	1		

	3. Физикалық география					
	3.1. Литосфера					
10	Литосфераның құрылысы мен заттық құрамы	Жердің ішкі құрылымы неден құралады?	7.3.1.1 -литосфераның құрылысы мен заттық құрамын анықтайды	1		
11	Жердің тектоникалық құрылысы	Литосфераның құрылысы қандай?	7.3.1.2 -Жердің тектоникалық құрылымы мен литосфералық плиталардың орналасуын картадан көрсетеді және сипаттайды	1		
12	Литосфераның тектоникалық қозғалыстары	№14 Литосфералық тақталар қалай қозғалады?	7.3.1.3 -Жер қыртысының тектоникалық қозғалыстарынталдайды: дрейф, коллизия, субдукция, спрединг	1		
13	Литосфералық катаклизмдер ББЖ №3	№15-16 Литосферадағы қозғалыстар несімен қауіпті?	7.3.1.4 -литосфералық катаклизмдердің себеп-салдарын, таралуын түсіндіреді 7.3.1.5 - жергілікті компонент негізінде литосфералық катаклизмдер барысында өзін өзі ұстау ережелерін түсіндіреді	1		
14	ТБЖ дайындық жұмысы			1		
15	ТБЖ	Оқушылардың білімін жинақтау,бақылау		1		
16	Бөлім бойынша қайталау			1		
	Барлығы			16		
2 тоқсан						
3.2. Атмосфера						
17	Атмосфера және оның құрамдас бөліктері	№17 Атмосфера неден тұрады?	7.3.2.1-атмосфераның құрамын сипаттайды 7.3.2.2- атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді	1		
18	Ауа райы және метеорологиялық элементтер	№18-19Ауа райы қалай және не себепті өзгереді?	7.3.2.3 -«ауа райы» ұғымын түсіндіреді	1		
19	Ауа райы және метеорологиялық элементтер	№18-19Ауа райы қалай және не себепті өзгереді?	7.3.2.4 температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылық метеорологиялық элементтер мен құбылыстарын сипаттап, зерттеу маңыздылығын анықтайды	1		
20	Ауа райы және метеорологиялық элементтер	№20-21 Ауа райы қалай және не себепті өзгереді?	7.3.2.5 - температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылық метеорологиялық элементтерінің көрсеткіштерін өлшеп, метеорологиялық құрал-жабдықтарды қолданумен тіркейді	1		

21	Ауа райы және метеорологиялық элементтер	№ 20-21 Ауа райы қалай құрылады?	7.3.2.6 - жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылық метеорологиялық элементтерінің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық материалдарды жасайды	1		
22	Қолайсыз атмосфералық құбылыстар ББЖ № 4	№22-23 Қолайсыз атмосфера құбылыстарынан қалай сақтануға болады?	7.3.2.7 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады	1		
3.3. Гидросфера						
23	Гидросфера және оның құрамдас бөлігі	№ 24 Гидросфера қалай құрылған?	7.3.3.1- гидросфера және оның құрамдас бөліктерін сипаттайды	1		
24	Су ресурстарының маңыздылығы	№ 25 Сумен барлығы бірдей қамтамасыз етілген бе?	7.3.3.2- су ресурстарының маңыздылығын түсіндіреді	1		
25	Дүниежүзілік мұхиттың географиялық жағдайы	№ 26 Дүниежүзілік мұхит суы біртекті ме?	7.3.3.3 -Дүниежүзілік мұхиттың құрамын, географиялық жағдайын сипаттайды	1		
26	Дүниежүзілік мұхит суларының қасиеттері	№27 Мұхит суларының қасиеттері бар?	7.3.3.5 -мұхит суының қасиеттеріне әсер ететін факторларды анықтайды	1		
27	Мұхит суларының қозғалыстары	№ 28 Мұхит сулары қалай қозғалады?	7.3.3.6- мұхит суының қозғалыстарын жіктеп, түсіндіреді	1		
28	Мұхиттармен байланысты апаттар БЖБ №5	№ 29- 30Мұхиттағы апаттардан қалай сақтану керек?	7.3.3.7- мұхитар мен теңіздермен байланысты апаттарды топтастырып, сақтану шараларын ұсынады	1		
29	Дүниежүзілік мұхиттың проблемалары	№ 31-32Дүниежүзілік мұхитты қалай қорғауға болады?	7.3.3.8 -Дүниежүзілік мұхит проблемаларын топтастырып, шешу жолдарын ұсынады	1		
30	ТБЖ дайындық жұмысы			1		
31	ТБЖ	Оқушылардың білімін жинақтау,бақылау		1		
32	Бөлім бойынша қайталау			1		
	Барлығы			16		
3 тоқсан						
3.4. Биосфера						

33	Биосфера және оның құрамдас бөліктері	№33-34 Биосфераның құрылыс қандай?	7.3.4.1 -биосфераның құрамын, құрылымын, шекаралары мен қасиеттерін анықтайды	1		
34	Топырақ және оның құрамы мен құрылымы	№35-36 Топырақтың бірегейлігі неде?	7.3.4.2 -топырақ құрамын, түрлерін анықтап, құрылымын графикалық түрде көрсетеді	1		
35	Қазақстанның топырақ түрлері	№ 37-38 Еліміздің топырағы туралы бізге не мәлім?	7.3.4.3- Қазақстанда топырақ түрлерінің таралуын анықтайды;	1		
36	Қазақстанның топырақ түрлері	№ 37-38 Еліміздің топырағы туралы бізге не мәлім?	7.3.4.4 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде топырақ ресурстарына баға береді	1		
37	Топырақтың экологиялық проблемалары	№ 39-40 Топырақты неден қорғау қажет?	7.3.4.5- топырақтардың экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады	1		
38	Топырақтың экологиялық проблемалары БЖБ№ 6	№ 39-40 Топырақты неден қорғау қажет?	7.3.4.5- топырақтардың экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады	1		

3.5. Табиғи –аумақтық кешендер

39	Табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы	№41-42 Табиғат компоненттерінің өзара әрекеттесуі кезінде не болады?	7.3.5.1- географиялық қабық, мұхиттар және материктер, зоналар және белдеулер, ландшафтар табиғи-аумақтық кешендерінің қалыптасуын түсіндіреді	1		
40	Табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы	№41-42 Табиғат компоненттерінің өзара әрекеттесуі кезінде не болады?	7.3.5.1- географиялық қабық, мұхиттар және материктер, зоналар және белдеулер, ландшафтар табиғи-аумақтық кешендерінің қалыптасуын түсіндіреді	1		
41	Табиғи-аумақтық кешендердің түрлері. Туған өлкенің флорасы мен фаунасы	№43-44 Табиғи – аумақтық кешендердің көптүрлілігі неден көрінеді?	7.3.5.2 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде түрлі деңгейдегі табиғи кешендерді жоспар бойынша сипаттайды	1		
42	Табиғи-аумақтық кешендердің түрлері БЖБ№ 7	№43-44 Табиғи – аумақтық кешендердің көптүрлілігі неден көрінеді?	7.3.5.2 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде түрлі деңгейдегі табиғи кешендерді жоспар бойынша сипаттайды	1		

4. Әлеуметтік география

4.1. Қоныстану географиясы

43	Дүниежүзі халқының тілдік әулеттері мен	№45-46 Дүниежүзінің этнолингвистикалық	7.4.1.1 -дүниежүзі халқықтарының этнолингвистикалық жіктелінуін түсіндіреді	1		
----	---	--	---	---	--	--

	топтары	бейнесі қалай көрінеді?			
44	Дүниежүзі халқының тілдік әулеттері мен топтары	№45-46 Дүниежүзінің этнолингвистикалық бейнесі қалай көрінеді?	7.4.1.1 -дүниежүзі халқықтарының этнолингвистикалық жіктелінуін түсіндіреді	1	
45	Дүниежүзі халқының діни құрамы	№47-48 Дүниежүзінің діни алауан түрлілігі неден көрінеді?	7.4.1.2 -дүние жүзі халқының діни құрамы мен діндердің таралу аймақтарын анықтайды	1	
46	Дүниежүзі халқының діни құрамы	№47-48 Дүниежүзінің діни алауан түрлілігі неден көрінеді?	7.4.1.2 -дүние жүзі халқының діни құрамы мен діндердің таралу аймақтарын анықтайды	1	
47	Дүниежүзінің тарихи-мәдени аймақтары	№ 49-50 Ғаламшарда аймақтар қалай құрылады?	7.4.1.3 -халықтың этникалық және діни құрамына байланысты дүниежүзінің тарихи-мәдени/ өркениеттік аймақтарының қалыптасуын түсіндіреді	1	
48	Дүниежүзінің тарихи-мәдени аймақтары	№ 49-50 Ғаламшарда аймақтар қалай құрылады?	7.4.1.3 -халықтың этникалық және діни құрамына байланысты дүниежүзінің тарихи-мәдени/ өркениеттік аймақтарының қалыптасуын түсіндіреді	1	
49	Ұлтаралық және дінаралық келісім БЖБ №8	№51-52Дүниежүзі халықтары арасындағы достықты қалай нығайтуға болады?	7.4.1.4 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ұлтаралық және дінаралық келісімнің қажеттілігін дәлелдейді және қалыптастыру жолдарын ұсынады	1	
50	Токсандық жиынтық бағалауға қайталау			1	
51	ТБЖ	Оқушылардың білімін жинақтау,бағалау		1	
52	Бөлім бойынша қайталау			1	
	Барлығы			20	
4 тоқсан					
5. Экономикалық география					
5.1. Табиғи ресурстар					
53	Табиғи ресурстардың жіктелуі	№53-54Табиғи ресурстары қандай белгілер бойынша топтастыруға болады?	7.5.1.1 -табиғи ресурстарды жіктейді 7.5.1.2 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстардың таралу заңдылықтарын талдайды 7.5.1.3- табиғи ресурстардың шоғырлануын картада көрсетеді;	1	

54	Табиғи ресурстардың жіктелуі	№53-54Табиғи ресурстары қандай белгілер бойынша топтастыруға болады?	7.5.1.1 -табиғи ресурстарды жіктейді 7.5.1.2 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстардың таралу заңдылықтарын талдайды 7.5.1.3- табиғи ресурстардың шоғырлануын картада көрсетеді;	1		
55	Табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемалар	№55-56,57 Табиғат пен адамдарға нұқсан келтірмейтіндей табиғи ресурстарды қалай игеруге болады?	7.5.1.4 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды талдап, шешу жолдарын ұсынады	1		
56	Табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемалар ББЖ №9	№55-56,57 Табиғат пен адамдарға нұқсан келтірмейтіндей табиғи ресурстарды қалай игеруге болады?	7.5.1.4 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды талдап, шешу жолдарын ұсынады	1		

5.2 Әлеуметтік экономикалық ресурстар

57	Көлік инфрақұрылымы	№ 58-59 Транспорт инфрақұрылымы қаншалықты маңызды?	7.5.2.1 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде көлік инфрақұрылымының элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді	1		
58	Әлеуметтік инфрақұрылым	№60-61Әлеуметтік инфрақұрылымның қажеттілігі неде?	7.5.2.2 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде әлеуметтік инфрақұрылым элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді	1		

5.3 Дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы

59	Дүниежүзілік шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп	№62-63 Ауылшаруашылық және өнеркәсіп не өндіреді?	7.5.3.1 - ауыл шаруашылық, өнеркәсіп шаруашылық салаларын жіктеу арқылы маңыздылығын түсіндіреді	1		
60	Дүниежүзілік шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп ББЖ № 10	№62-63 Ауылшаруашылық және өнеркәсіп не өндіреді?	7.5.3.1 - ауыл шаруашылық, өнеркәсіп шаруашылық салаларын жіктеу арқылы маңыздылығын түсіндіреді	1		

6. Саяси география негіздері мен елтану

6.1 Дүниежүзі елдері						
61	Дүниежүзі елдерінің географиялық жағдайы	№64-65Елдің мекен жайын қалай білуге болады?	7.6.1.1 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді географиялық орнына байланысты топтастырады	1		
62	Туған өлкенің визит картасы	№64-65Елдің мекен жайын қалай білуге болады?	7.6.1.2 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды	1		
63	Елдердің экономикалық географиялық жағдайы	№ 66-67 Кеңістіктегі жағдай ел экономикасына қалай ықпал етеді?	7.6.1.3 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық-географиялық орнына байланысты топтастырады	1		
64	Елдердің экономикалық географиялық жағдайы	№ 66-67 Кеңістіктегі жағдай ел экономикасына қалай ықпал етеді?	7.6.1.4 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайын жоспар бойынша сипаттайды. білім көздерін қолдана отырып өз өлкесінің визит карточкасын анықтайды. 7.6.1.5 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайына баға береді	1		
65		№ 68 Географиялық білім қандай мақсатта керек?	7.6.1.6 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық, экономикалық-географиялық жағдайын жақсарту жөнінде ұсыныс жасайды	1		
66	ТБЖ дайындық жұмысы			1		
67	ТБЖ	Оқушылардың білімін жинақтау,бағалау		1		
68	Бөлім бойынша қайталау			1		
	Барлығы:			16 сағ		
	Жыл бойында			68сағ		

Қазақстан тарихы - 8 сынып, аптасына 2 сағат, барлығы 72 сағат

№	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқу мақсаттары. Білім алушылар тиісті:	Сағат саны	Мерзімі	Ескертпе
I тоқсан (17 сағат)						
1-3	8.1А XX ғасырдың басындағы Қазақстан	Қазақстанның XX ғасырдың басындағы әлеуметтік-экономикалық жағдайы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Не себепті А.Байтұрсынов: «Қазақ ұлтының өмір сүруінің өзі проблемаға айналды», - деп санады?	8.3.1.1 – қазақ зиялыларының Ресей империясының Мемлекеттік Думасындағы қызметіне баға беру; 8.3.1.2 – XX ғасыр басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру	3		
4-6		Қазақстандағы 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалысы <u>Зерттеу сұрағы:</u> 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс неліктен бүкілхалықтық сипат алды?	8.3.1.2 – XX ғасыр басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру; 8.3.1.3 – 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің тарихи маңызын анықтау және тұлғалардың рөліне баға беру	3		
7-9		1917 ж. ақпан буржуазиялық-демократиялық революциясы және оның Қазақстанға әсері <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақстанда 1917 жылы саяси белсенділіктің артуы қандай оқиғалардан көрініс тапты?	8.3.1.2 – XX ғасыр басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру	3		
10-12		«Алаш» қозғалысы және қазақ ұлттық идеясы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен «Алаш» партиясы халық қолдауына ие болды?	8.1.2.1 – қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау; 8.3.1.4 – «Алаш» партиясының ұлттық мемлекеттілікті жаңғыртудағы саясатын талдау; 8.2.3.1 – ұлттық баспасөздің қоғамдық-саяси сананы оятудағы рөліне баға беру	3		

13-15		XX ғ. басындағы қазақ зиялыларының көрнекті өкілдері <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақ зиялылары ұлттық мүдделерді қалайша қорғады? БЖБ №1	8.1.2.1 – қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау; 8.2.2.1 – қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру; 8.3.1.5 – Әлихан Бөкейханның саяси көшбасшылық қызметіне баға беру	3		
16		Тоқсандық жиынтық бағалау	Тоқсан бойынша оқу мақсаттары	1		
17		XX ғ. басындағы қазақ зиялыларының көрнекті өкілдері <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақ зиялылары ұлттық мүдделерді қалайша қорғады?	8.1.2.1 – қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау; 8.2.2.1 – қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру; 8.3.1.5 – Әлихан Бөкейханның саяси көшбасшылық қызметіне баға беру	1		
II тоқсан (16 сағат)						
18-20	8.2А Қазақстанда кеңестік биліктің орнығуы	Қазақстан азаматтық қарсыластық жылдарында (1917-1920 жж.) <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазан революциясының ұрандары халық арасында қандай үміт тудырды?	8.3.1.2 – XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру	3		
21-24		Қазақстандағы ұлттық автономиялар <u>Зерттеу сұрағы:</u> Алаш Орда үкіметі мен Түркістан (Қоқан) автономиясының идеялары неліктен жүзеге аспады?	8.3.1.6 – Қазақстанда құрылған ұлттық автономиялардың маңыздылығына баға беру; 8.1.2.1 – қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау	4		
25-28		Қырғыз (Қазақ) АКСР-нің құрылуы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақ Автономиялық кеңестік Республикасы құрылуының тарихи маңызы неде?	8.3.1.6 – Қазақстанда құрылған ұлттық автономиялардың маңыздылығына баға беру; 8.1.2.1 – қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау	4		
29-31		Әскери коммунизм саясатынан Жаңа экономикалық саясатқа көшу <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақстан үшін жаңа экономикалық саясаттың артықшылықтары қандай болды?	8.3.1.7 – XX ғасырдың 20–30 жылдардағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау; 8.4.1.1 – деректер мен дәйектерді салыстыру арқылы жаңа экономикалық	3		

		БЖБ №1	саясаттың нәтижесінде орын алған өзгерістерді талдау			
32		Тоқсандық жиынтық бағалау	Тоқсан бойынша оқу мақсаттары	1		
33		Қайталау		1		
III тоқсан (20 сағат)						
34-36	8.3А Қазақстан тоталитарлық жүйе кезеңінде	Қазақстандағы 1920-1930 жылдардағы индустрияландыру <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақстандағы индустрияландыру саясатының қарама-қайшылығы неде?	8.4.2.1 – Қазақстандағы индустрияландырудың жетістіктері мен кемшіліктерін талдау	3	09.01.24 12.01.24 16.01.24	
37-39		Қазақстандағы ұжымдастыру <u>Зерттеу сұрағы:</u> Неліктен ұжымдастыру саясаты «ұлы нәубетке» әкеліп соқтырды?	8.4.1.2 – күштеп ұжымдастыру саясатының ауыл шаруашылығына тигізген зардаптарын талдау; 8.1.1.1 – демографиялық өзгерістердің себептері мен салдарын анықтау; 8.3.1.7 – XX ғасырдың 20–30 жылдарындағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау	3	19.01.24 23.01.24 26.01.24 30.01.24	
40-42		1920-1930 жылдардағы саяси репрессиялар БЖБ №1 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Сталиндік режим не себепті зиялыларға «халық жауы» деген айып тақты?	8.3.1.7 – XX ғасырдың 20–30 жылдардағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау; 8.1.2.1 – қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау	3	02.02.24 06.02.24 09.02.24	
43-45		8.3В Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: білім мен ғылым Ахмет Байтұрсынов – «ұлт ұстазы» <u>Зерттеу сұрағы:</u> Ахмет Байтұрсыновтың ғылыми мұрасы қандай?	8.2.2.2 – Ахмет Байтұрсыновты қазақ тіл білімінің негізін салушы, қоғам қайраткері ретінде бағалау	3	13.02.24 16.02.24 20.04.24	
46-48		XX ғ. 20-30 жылдарындағы білім беру жүйесі мен ғылым <u>Зерттеу сұрағы:</u> Білім мен ғылым саласының қандай жетістіктері мен кемшіліктері болды?	8.2.3.3 – XX ғасырдың бірінші жартысындағы білім мен ғылым саласындағы өзгерістерді талдау; 8.2.3.2 – кеңес дәуіріндегі қазақ тілінің ахуалын анықтау	3	23.02.24 27.02.24 01.03.24	
49-51		Сатпаев – жан-жақты ғалым БЖБ №2 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қаныш Сәтбаевтың феномені неде?	8.2.3.4 – Қаныш Сәтбаевтың Қазақстан өнеркәсібі мен ғылымын дамытудағы рөліне баға беру	3	05.03.24 12.03.24	

52		Токсандық жиынтық бағалау	Токсан бойынша оқу мақсаттары	1	15.03.24	
53		Сатпаев – жан-жақты ғалым <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қаныш Сәтбаевтың феномені неде?	8.2.3.4 – Қаныш Сәтбаевтың Қазақстан өнеркәсібі мен ғылымын дамытудағы рөліне баға беру	1	19.03.24	
IY тоқсан (19 сағат)						
54-56	8.4А Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: әдебиет пен өнер	XX ғ. 20-30 жылдарындағы қазақ әдебиетінің дамуы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақ әдебиетінде социалистік реализм қалай көрініс тапты?	8.2.2.1 – қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру	2	02.04.24 05.04.24 09.04.24	
57-59		XX ғ. 20-30 жылдарындағы қазақ өнерінің дамуы БЖБ №1 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақ өнерінің жаңа белеске көтерілуі неден байқалды?	8.2.2.4 – Әміре Қашаубаев пен Қажымұқан Мұңайтпасұлының қазақ халқын әлемге танытудағы рөліне баға беру; 8.2.2.1 – қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру 8.2.2.3- өнер мен әдебиеттегі өзгерістерді анықтау	2	09.04.24 12.04.24	
60-62	8.4 В Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында	Қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысы шайқастарына қатысуы <u>Зерттеу сұрағы:</u> Ұлы Отан соғысының қандай батырлары халық есінде сақталды?	8.3.2.1 – қазақстандықтардың Екінші дүниежүзілік соғысының жеңісіне қосқан үлесін бағалау; 8.3.2.2 – Бауыржан Момышұлының батырлық, тұлғалық қасиетін айқындау	3	16.04.24 19.04.24 23.04.24	
63-64		Қазақстан – майдан арсеналы <u>Зерттеу сұрағы:</u> «Бәрі майдан үшін, бәрі Жеңіс үшін!» ұраны қалай жүзеге асты?	8.4.2.2 – Қазақстан экономикасының соғыс жағдайларына бейімделгендігін дәлелдеу; 8.1.2.2 – соғыс жылдарындағы халықтың әлеуметтік жағдайын анықтау	2	26.04.24 30.04.24	
65-67		Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақ КСР мәдениеті <u>Зерттеу сұрағы:</u> Соғыс жылдарындағы Қазақстанның мәдени жетістіктері қандай болды?	8.2.2.5 – соғыс жылдарындағы өнер мен әдебиеттің халық рухын көтерудегі маңызын бағалау	3	03.05.24 10.05.24	
68-70		Қазақстанға КСРО халықтарының депортациясы БЖБ №2 <u>Зерттеу сұрағы:</u> Қазақстан қалайша депортацияланған халықтардың өлкесіне айналды?	8.1.1.1 – демографиялық өзгерістердің себептері мен салдарын анықтау	3	14.05.24 17.05.24	

71		Токсандық жиынтық бақылау	Токсан бойынша оқу мақсаттары	1	21.05.24	
72		Қайталау		1	24.05.24	

Дүниежүзі тарихы - 8 сынып, аптасына 1 сағат, барлығы 36 сағат

№	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыптар / Ұзақмерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқу мақсаттары. Білім алушылар тиісті:	Сағат саны	Мерзімі	Ескертпе
I тоқсан (8 сағат)						
1	XX ғасырдың басындағы әлем	XX ғасырдың басында әлем бейнесі қандай болды?	8.3.2.5 XX ғасырдың басындағы әлемнің аумақтық бөлінуін және мемлекеттердің саяси құрылымын сипаттау	1		
2		XX ғасырдың бірінші жартысындағы қандай ғылыми ашулар мен жаңа технологиялар ерекше маңызды болды?	8.2.4.2 тарихи оқиғалардың себептерін, нәтижелерін, маңызын тұжырымдау арқылы ғылымның әлем мемлекеттерінің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы рөлін бағалау; 8.4.1.1 XX ғасырдың басындағы техникалық революция жетістіктерінің (конвейер өндірісі, стандарттау) мемлекеттердің шаруашылық жүйесінің дамуына ықпалын бағалау; 8.4.1.2 индустриялық қоғамның даму процесін түсіндіру үшін «модернизация» ұғымын пайдалану	1		
3		XIX ғасырдың аяғы - XX ғасырдың басында өнер қалайша өзгерді? БЖБ №1	8.2.2.1 XIX ғасырдағы - XX ғасырдың басындағы өнердегі негізгі ағымдарды сипаттау (модернизм, символизм, реализм, авангардизм); 8.2.2.2 XX ғасырдың бірінші жартысында бұқаралық мәдениеттің (кинематограф, радио) қоғамның рухани дамуына ықпалын талдау	1		

4	Бірінші дүниежүзілік соғыс: себептері мен салдары	Бірінші дүниежүзілік соғыстың себептері қандай?	8.3.2.1 Бірінші дүниежүзілік соғыстың алғышарттары мен себептерін айқындау;	1		
5		Бірінші дүниежүзілік соғыстың негізгі шайқастары қандай?	8.2.4.3 тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегияларының рөлін бағалау	1		
6		Бірінші дүниежүзілік соғыс әлем картасын қалай өзгертті?	8.3.2.2 әлемнің саяси картасындағы өзгерістерді сипаттау арқылы империялардың (Австро - Венгрия, Ресей империясы, Осман империясы) ыдырау себептерін тұжырымдау	1		
7-8		Неліктен Ұлттар Лигасы Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейін әлемде бейбітшілікті сақтай алмады? БЖБ №2	8.3.2.4Ұлттар Лигасының қызметі мен Версаль-Вашингтон жүйесін талдау және бағалау	2		
II тоқсан (8 сағат)						
9	1917 жылғы Ресейдегі революция	Ресейдегі самодержавие не себепті жойылды? Большевиктер Уақытша үкіметтің билігін қалай жойды?	8.3.1.1 қоғамдық-саяси даму үлгісін сипаттау: әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия 8.1.1.1 тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның өзгеруіне Қазан төңкерісінің әсерін сипаттау	1		
10-11		Неліктен қоғам «қызылдар» мен «ақтарға» қақ жарылды? 1917-1924 жылдарда Ресей қаншалықты өзгерді? БЖБ №1	8.1.1.1 тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның өзгеруіне Қазан төңкерісінің әсерін сипаттау 8.1.1.1 тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның өзгеруіне Қазан төңкерісінің әсерін сипаттау; 8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау	2		
12	Бірінші дүниежүзілік соғыстан	Неліктен Мұстафа Кемалді «Ататүрік» деп атады?	8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау	1		

13	кейінгі Азия елдері	Сунь Ятсеннің үш қағидаты Қытайды қалайша өзгертті?	8.3.1.1 қоғамдық-саяси ағымдардың (әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия) қоғамның өміріне ықпалын талдау	1		
14		«Танака меморандумы» қаншалықты қауіпті болды?	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеялогиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау; 8.3.1.2 тоталитаризм, әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру; 8.4.1.5 1930 жылдардағы құрылымдық экономикалық дағдарыстың нәтижесінде экономикада орын алған өзгерістерді анықтау	1		
15-16		Махатама Гандидің идеялары Үндістандағы ұлттық сананың өсуіне қалай әсер етті? БЖБ №2	8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау	2		

III тоқсан (10 сағат)

17	Әлемдік экономикалық дағдарыс	Неліктен АҚШ-та 1920-шы жылдарды «гүлдену кезеңі» деп атайды?	8.4.1.2 индустриялық қоғамның даму процесін түсіндіру үшін «модернизация» ұғымын пайдалану; 8.4.1.1 XX ғасырдың басындағы техникалық революция жетістіктерінің (конвейер өндірісі, стандарттау) мемлекеттердің шаруашылық жүйесінің дамуына ықпалын бағалау	1	11.01.24	
18		Уолл-стриттің күйреу себептері мен салдары?	8.4.1.3 тарихи оқиғаларды талдау үшін «бағалы қағаздар нарығы», «акция», «алыпсатарлық», «қор биржасы», «несие», «банкроттық», «инфляция» ұғымдарын пайдалану; 8.4.1.4 фактілерді, процестерді, оқиғаларды салыстыра отырып, индустриялық қоғам	1	18.01.24	

			қайшылықтарының (өндіру мен тұтыну теңгерімі) шиеленісу себептерін анықтау			
19-20		Әлем елдері Ұлы дағдарыстан қалай шықты? БЖБ №1	8.2.4.1 әлем мемлекеттерінің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы Дж. Кейнс теориясының рөлін сипаттау; 8.4.1.5 1930 жылдардағы құрылымдық экономикалық дағдарыстың нәтижесінде экономикада орын алған өзгерістерді анықтау; 8.3.1.3 фактілерді, процестер мен оқиғаларды салыстыру арқылы дүниежүзілік экономикалық дағдарыстан шығудың түрлі жолдарын түсіндіру (АҚШ, Франция, Германия)	2	25.01.24 01.02.24	
21	Еуропа елдеріндегі тоталитарлық режимдер	Сталиннің билігі тұсында КСРО қалай дамыды?	8.1.1.2 социалистік қоғамның дамуына байланысты әлеуметтік топтардың (жұмысшы табы, шаруалар, зиялылар) мәртебесіндегі өзгерісті талдау; 8.4.2.1 «жоспарлы экономика», «нарықтық экономика» ұғымдарын қолдана отырып, XX ғасыр бірінші жартысындағы капитализм мен социализмнің экономикалық жүйелерін салыстыру; 8.3.1.2 тоталитаризм, әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру	1	08.02.24	
22		«Адамның жандүниесінің инженерлері»: Сталин халыққа ықпал ету үшін өнерді қалай пайдаланды?	8.2.2.1 XIX ғасырдағы – XX ғасырдың басындағы өнердегі негізгі ағымдарды сипаттау (модернизм, символизм, реализм, авангардизм); 8.2.2.2 XX ғасырдың бірінші жартысында бұқаралық мәдениеттің (кинематограф, радио) қоғамның рухани дамуына ықпалын талдау	1	15.02.24	
23		Неліктен фашизм Италия мен Германияда өрбіді?	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеологиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын	1	22.02.24	

			талдау; 8.3.1.2 тоталитаризм, авторитаризм сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру			
24		Нацистердің саясаты Германия тұрғындарына қандай әсерін тигізді?	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеялогиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау; 8.3.1.2 тоталитаризм, әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру	1	29.02.24	
25-26		Франция мен Испаниядағы «Халық майданы» қаншалықты тұрақты болды? БЖБ №2	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеялогиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау; 8.3.1.1 қоғамдық-саяси ағымдардың (әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия) қоғамның өміріне ықпалын талдау	2	07.03.24 14.03.24	
IV-тоқсан (10 сағат)						
27	Екінші дүниежүзілік соғыстың себептері мен салдары	Екінші дүниежүзілік соғыс қарсаңы мен барысында елдер арасындақандай келісімшарт қарым-қатынастары қалыптасты?	8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау	1	04.04.24	
28		Екінші дүниежүзілік соғыстың қандай оқиғалары түйінді болып табылады?	8.2.4.3 тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегиялардың рөлін бағалау	1	11.04.24	
29		Кеңес Одағының фашистік Германияға қарсы соғысы неліктен Ұлы Отан соғысы деп аталды?	8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау; 8.2.4.3 тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегиялардың рөлін бағалау	1	18.04.24	
30-31		Екінші дүниежүзілік соғыстың қорытындылары мен сабақтары қандай болды?	8.3.1.1 қоғамдық-саяси ағымдардың (әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия)	2	25.04.24	

		БЖБ №1	қоғамның өміріне ықпалын талдау; 8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау			
32-33	XX ғасырдың бірінші жартысындағы мәдениет және ғылым	XX ғасырдың бірінші жартысында мәдениеттің даму ерекшеліктері қандай?	8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау; 8.2.2.2 XX ғасырдың бірінші жартысында бұқаралық мәдениеттің (кинематограф, радио) қоғамның рухани дамуына ықпалын талдау; 8.2.3.1 «позитивизм», «прагматизм», «экзистенциализм» ұғымдарын тарихи кезеңді сипаттау үшін қолдану	2	02.05.24 16.05.24	
34-36		XX ғасырдың бірінші жартысында ғылым қалай дамыды? БЖБ №2	8.2.4.2 тарихи оқиғалардың себептерін, нәтижелерін, маңызын тұжырымдау арқылы ғылымның әлем мемлекеттерінің әлеуметтік- экономикалық дамуындағы рөлін бағалау	3	23.05.24	

АЛҒЫС ХАТ

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы атанып,
ОҚУ-АҒАРТУ саласының дамуына қосқан үлесі үшін

Рысбекова Камила Калметовна
марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
олимпиадасы президенті:
Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
олимпиадасының төрағасы:
А.АМИРТАЕВ

ДИПЛОМ

БАС ЖҮЛДЕ

"Ойсана"
республикалық зияткерлік
олимпиадасының жеңімпазы

Шымкент қаласы
Ж.Баласағұн атындғы №6 ЖОББМ
7 "А" сынып оқушысы
Тұрмырат Аида

«Жас ғалым – жастар»
қоғамдық бірлестігі»
ҚҚ-нің төрағасы:
Ж.Қ.Төлтебай

жетекшісі:
Рысбекова Камила Калметовна

МАРАПАТТАЛАДЫ

Президенттік «Жас Ұлан»
жастар ұйымының
төрағасы

А.Ермекбайұлы

2023-2024 оқу жылы.

Тіркеу №202035

ДИПЛОМ

I орын

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы

Шымкент қаласы

Шымкент қаласындағы №6 ЖОББМ

тарих және география пәні мұғалімі

Рысбекова Камила Калметовна

марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
академиясы президенті:
Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
ұйымының төрағасы:
А.АМИРТАЕВ

ДИПЛОМ

I орын

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы

Шымкент қаласы

Ж.Баласағұн атындағы №6 ЖОББМ

тарих және география пәні мұғалімі

Рысбекова Камила Калметовна

марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
академиясы президенті:

Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
ұйымының төрағасы:

А.АМИРТАЕВ

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

АЛҒЫС ЖАТ

«Біртұтас тәрбие бағдарламасы» аясында жас жеткіншектерімізді
аскері - патриоттық тәрбиеге баулып, Отансүйгіштік рухани жігерлерін шыңдау
мақсатында өткізілген «Егемен елдің ермені - айбынды жастар» тақырыбындағы
қалалық оқу-әдістемелік семинарға белсене қатысқаны үшін Ж.Баласағұн атындағы
№6 жалпы орта білім беру мектебінің тарих пәнінің мұғалімі

Сусипцина Ольга Алексеевна

Алғыс бйдіреміз!

Директорының қолы

Г. Сражиева

Шымкент - 2024 жыл

Тіркеу № 130

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОҚУ - АҒАРТУ
МИНИСТРЛІГІ

«ӨРЛЕУ» БАҰО АҚ Түркістан облысы және Шымкент
қаласы бойынша кәсіби даму институт филиалы

МАДАҚТАМА

Шығармашылық ізденістері мен қол жеткізген
кәсіби табыстары және білім беру жүйесін
дамытуға қосқан үлесі үшін

Шымкент қаласы, Жүсіп Баласағұн атындағы №6 ЖОББМ
тарих пәнінің мұғалімі

Суспицына Ольга Алексеевна

марапатталады

№ 9

Шымкент, 2023

А.Ш. Суспицына, директор

ӨРЛЕУ

БІЛІМДІК АРТАРТУ
ОРТАЛЫҒЫ

Министерство информации и общественного развития
Республики Казахстан

ГРАМОТА

Награждается
Костомаров Богдан

ученик 5 "в" класса СОШ №6, города Шымкент.

*За участие в научно - исследовательском
проекте на тему:
«Вклад академика В.П.Алексеева в развитие
исторической науки»*

Төраға:

А.Келесбаев

Мемлекеттік тіркеу
№ KZ81VPY00029320

Тіркеу №1727

Астана қаласы - 2023 ж

Шымкент қаласы "Дарын" орталығы

SHYMKENT DARYNY

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ОМТИДАА

Диплом III дәрежелі

Жалпы білім беретін пәндер бойынша
9-11 сынып оқушыларына арналған
Республикалық Олимпиаданың екінші
(аудандық) кезеңінің жүлдегері

Үсіпбек Асылжан

марапатталады

Мектебі: Ж.Баласағұн атындағы №6 жалпы орта білім беретін мектебі

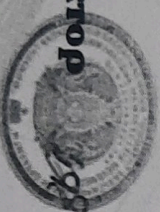
Пәні: Қазақстан тарихы

Сыныбы: 10

Тіркеу № А2023-0197

Директор

Р.О. Джеренова

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ
ӘЛ-ФАРАБИ АУДАНЫ ӘКІМІ АППАРАТЫ

АЛҒЫС ХАТ

Құрметті Жаненова Гүлжан Сейдахметовна!

Сізді «Ұстаздар күні» кәсіби мерекесімен шын жүректен құттықтаймын!

Тәуелсіз еліміз бен жарқын болашағымыздың басты құндылығы – білімді адамды тәрбиелеу еліміздегі ең қадірлі, ең мерейлі әрі аса жауапты қызмет болып табылады.

Сізге жас ұрпақтарға білім мен рухани-патриоттық тәрбие беру жолындағы ұстаздық адал еңбегіңізбен сапалы жұмыс көрсеткеніңіз үшін алғысымды білдіремін.

Алдағы уақытта да еліміздің білім саласының дамуына үлес қосып, қоғам игілігі үшін еңбекте табыстарға жете беріңіз.

Құрметпен
Әл-Фараби ауданының әкімі

Р.М. Мыңбаев

Шымкент 2022 жыл

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ
ӘЛ-ФАРАБИ АУДАНЫ ӘКІМІ АППАРАТЫ

АЛҒЫС ХАТ

Құрметті Жаненова Гүлжан Сейдахметовна!

Сізді «Ұстаздар күні» кәсіби мерекесімен шын жүректен құттықтаймын!

Тәуелсіз еліміз бен жарқын болашағымыздың басты құндылығы – білімді адамды тәрбиелеу еліміздегі ең қадірлі, ең мерейлі әрі аса жауапты қызмет болып табылады.

Сізге жас ұрпақтарға білім мен рухани-патриоттық тәрбие беру жолындағы ұстаздық адал еңбегіңізбен сапалы жұмыс көрсеткеніңіз үшін алғысымды білдіремін.

Алдағы уақытта да еліміздің білім саласының дамуына үлес қосып, қоғам игілігі үшін еңбекте табыстарға жете беріңіз.

Құрметпен
Әл-Фараби ауданының әкімі

Р.М. Мыңбаев

Шымкент 2022 жыл

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ
ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ "ДАРЫН" ОРТАЛЫҒЫ

АЛҒЫС ХАТ

Удербает Кайрат Сейтканович

**Жас тарихшылардың «Менің кіші Отаным» атты
республикалық конкурсының қалалық кезеңін
жоғары деңгейде өтуіне белсенділікпен
атсалысқаныңыз үшін
СІЗГЕ АЛҒЫС БІЛДІРЕМІН!**

Директор:

Р.О.Джеренова

Мадина Азимбайқызы Тасболат

**ЕҢБЕК
КІТАПШАСЫ**

**ТРУДОВАЯ
КНИЖКА**

Еңбек кітапшасы

ЕТ-I № 0075040

ТСН (РНН) № _____

ӘЖК (СИК) № _____

Фамилиясы
Фамилия

Жасбаев

Аты
Имя

Мадина

Әкесінің аты
Отчество

Азизбайқозы

Туған жылы
Дата рождения

23.06.1982

Білімі
Образование

Могарит

Кәсіби мамандығы
Профессия, специальность

тарих мұрасы

Толтырылған датасы "05" 09 2009 ж.
Дата заполнения

Кітапша иесінің қолы
Подпись владельца книжки

(анық жазылсын) (разборчиво)

Еңбек кітапшаларын беруге
жауапты адамның қолы

Подпись лица, ответственного за
выдачу трудовых книжек

Сайт

(анық жазылсын) (разборчиво)

М.О.
И.П.

Жұмысы туралы Сведения

Жазудың № записи	Датасы			Жұмысқа алу тура туралы, жұмыстан көрсетілген және сүйенілген)
	Күні Число	Айы Месяц	Жылы Год	
1	2			
				Жұмысқа
				енген статистикалық
				Талдықорғандық техникалық
01	05	09	2009	Жауапкершілік
				сөзін және
				негізінде өзінің
				жұмысқа қатынасы
				№/бастығы

мәліметтер о работе

лы, басқа жұмысқа ауыстыру шығару туралы (себептері занның статьясына, пунктіне мәліметтер)	Жазу ненің (күжат, оның датасы мен нөмірі) негізінде енгізілді На основании чего внесена запись (документ, его дата и его номер)
3	4
турғанға дейін	
болмаған.	
сұраштарын	
университеті	
география кафедрасы	05-3/208 бұй
енген	05.08.2009
құжат	
қолы	
қолы	
ҚАДРЛАР БӨЛІМІ	
ҚАДРЛАР БӨЛІМІ	

Жұмысы туралы
Сведения

[illegible]

мәліметтер о работе

лы, баска жұмысқа ауыстыру шығару туралы (себептері заңның статъясына, пунктіне мәліметтер)	Жазу ненің (күжат, оның датасы мен нөмірі) негізінде енгізілді На основании чего внесена запись (документ, его дата и его номер)
3	4
Еңбек кәдіксі март жұмысқа Сәтін	05-3/235 Бұй 27.10.2010 ж.

Жұмысы туралы Сведения

Жазудың № записи	Датасы			Жұмысқа алу тура туралы, жұмыстан корсетілген және сүйенілген)
	Күні Число	Айы Месяц	Жылы Год	
04	01	09	2012ж	Қазақстан Рес 41 бап 3 тар 01 жаркүйектен мұқалімі баш
				Мектеп директо
05	01	09	2014	Қазақстан Рес кодексінің 41 2014 жыл 01 жар іс - қараз тур
				Мектеп директо

мәліметтер о работе

лы, басқа жұмысқа ауыстыру шығару туралы (себептері занның статьясына, пунктіне мәліметтер)	Жазу ненің (күжат, оның датасы мен номірі) негізінде енгізілді На основании чего внесена запись (документ, его дата и его номер)
работу, о переводах на другую работу и об чин и со ссылкой на статью, пункт закона)	
публикация Еңбек кодексінің 41 бап 3 тар 2012 жыл	Бұйрық, п.к - 41
бастап 01 жаркүйектен	2012 жыл
мұқалімі баш	01 жаркүйек
Мектеп директо	
Қазақстан Рес кодексінің 41 2014 жыл 01 жар іс - қараз тур	Бұйрық, п.к - 41
Мектеп директо	2014 жыл
01 жаркүйектен	01 жаркүйек
мұқалімі баш	
Мектеп директо	

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТҒЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Тасболат Мадина Азимбайқызы

Осы сертификат
Настоящим подтверждает, что

(тегі, аты, әкесінің аты / фамилия, имя, отчество)

«Білім мазмұнын жанарту жағдайында заманауи сабақты ұйымдастыру»

прошел(ла) курсы повышения квалификации на тему / тақырыбында

20.01 - 24.01.2020 ж. (40 сағат) (Тарих)

в объеме часов / сағат көлемінде біліктілікті арттыру курстарынан өткенін растайды

Директор филиала
«Өрлеу»

Қолы/подпись

Д.Искакова
аты-жөні/Ф.И.О.

Күні: «24» 01 2020

жылы
тода

Тіркеу нөмірі
Регистрационный номер № 0361167

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАRTУ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Осымен/ Настоящим подтверждает, что

Тасболат Мадина Азамбайқызы

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (Фамилия, имя, отчество)

біліктілікті арттыру курсы(н) / прошел(ла) курс повышения квалификации

«Тарих пені мұзгімдерінің пәндік құзыреттіліктерін дамыту».

(курс тақырыбы) / (тема курса)

10-11 сыныптардың қиын тақырыптары» (01.08 – 11.08.2023 жс.)

Тақырыбы бойынша / на тему **80** академиялық сағат көлемінде өткендігін растайды / в объеме академических часов

Руководитель организации

М.а.

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (Фамилия, имя, отчество)

Ахметов М.Б.

(қолы) / (подпись)

Берілген күні /
Дата выдачи: " **11** " **тамыз** 20 **23** жыл / год

Тіркеу нөмірі /
Регистрационный номер № **0717409**

КАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРУ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

Сертификатқа қосымша /Приложение к сертификату ТАСБОЛАТ МАДИНА АЗИМБАЙҚЫЗЫ

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (Фамилия, имя, отчество)

біліктілікті арттыру курстарында оқу кезінде келесі модульдер бойынша тиісті білім мен дағдыларды көрсетті/
за время обучения на курсах повышения квалификации показал(а) соответствующие знания и навыки
по следующим модулям:

№ Наименование модулей программ	Сағат саны / Количество часов	Баға/ Оценка
Білім беру сапасын арттыру ахуалында оқыту, дамыту және тәрбиелеу мазмұны мен әдістерін жетілдіру Вариативтік мазмұн Lesson study	68 4 8	91

Жетекші / Руководитель организации

М.а. Ахтаев М.Б.

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (Фамилия, имя, отчество)

(Қолы) / (Подпись)

Дата выдачи: " 11 " тамыз / 2023

Тіркеу нөмірі /
Регистрационный номер №

0717409

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

ГРАМОТА

Тәуелсіз Қазақстанның білім беру жүйесін
дамытуға үлес қосып, шәкірттерінің білім
алуы мен интеллектуалды шығармашылық
қабілетін арттыруға қосқан еңбегі үшін

Тахимова Сағие Муратовна
марапатталады

Шымкент қаласы білім
басқармасының әдістемелік
орталығы директорының қол.а:

Б.Умарова

Шымкент қаласы
2023-2024 оқу жылы

Тіркеу № 211302

ДИПЛОМ

I орын

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы

Шымкент қаласы

Ж.Баласағұн атындағы №6 ЖОББМ

химия пәні мұғалімі

Рахимова Сауле Муратовна

марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
академиясы президенті:
Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
ұйымының төрағасы:
А.АМИРТАЕВ

АЛҒЫС ХАТ

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы атанып,
ОҚУ-АҒАРТУ саласының дамуына қосқан үлесі үшін

Рахимова Сауле Муратовна
марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
академиясы президенті:
Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
ойынының төрағасы:
А.АМИРТАЕВ

АЛҒЫС ХАТ

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы атанып,
ОҚУ-АҒАРТУ саласының дамуына қосқан үлесі үшін

Рахимова Сауле Муратовна
марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
академиясы президенті:
Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
қимылының төрағасы:
А.АМИРТАЕВ

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

ГРАМОТА

Тәуелсіз Қазақстанның білім беру жүйесін
дамытуға үлес қосып, шәкірттерінің білім
алуы мен интеллектуалды шығармашылық
қабілетін арттыруға қосқан еңбегі үшін

Тахимова Сауле Мураатовна
марапатталады

Шымкент қаласы білім
басқармасының әдістемелік
орталығы директорының М.а.

Б.Умарова

Шымкент қаласы
2023-2024 оқу жылы

Тіркеу № 211302

ДИПЛОМ

I орын

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы

Шымкент қаласы

Ж.Баласағұн атындағы №6 ЖОББМ

химия пәні мұғалімі

Рахимова Сауле Муратовна

марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
академиясы президенті:

Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
олимпиадасының төрағасы:

А.АМИРТАЕВ

ДИПЛОМ

БАС ЖҮЛДЕ

"Ойсана"

республикалық зияткерлік
олимпиадасының жеңімпазы

Шымкент қаласы
Ж.Баласағұн атындғы №6 ЖОББМ
8 "Б" сынып оқушысы
Ходжиметова Малика

«Жас ғалым – жастар»
қоғамдық бірлестігі»
ҚК-нің төрағасы:
Ж.Қ.Төлтебай

жетекшісі:
Рахимова Сауле Муратовна

МАРАПАТТАЛАДЫ

Президенттік «Жас Ұлан»

жастар ұйымының
төрағасы:

А.Ермекбайұлы

2023-2024 оқу жылы.

Тіркеу №211302

ДИПЛОМ

I орын

Жалпы орта техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдары педагог қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін
арттыру және дамыту мақсатында өткізілген
республикалық пән олимпиаданың жеңімпазы

Шымкент қаласы

Ж.Баласағұн атындағы №6 ЖОББМ

химия пәні мұғалімі

Рахимова Сауле Муратовна

марапатталады

Қазақстанның педагогикалық
академиясы президенті:
Ж.ТӨЛТЕБАЙ

Президенттік «Жас ұлан» жастар
ұйымының төрағасы:
А.АМИРТАЕВ

МЕКТЕП-ҚОҒАМ АЙНАСЫ

Республикалық ғылыми әдістемелік, педагогикалық журнал

мамыр 2023 жыл, №1(9)

Мадина Тасболат Азимбайқызы

Ж. Баласағұн атындағы №6 жалпы орта білім беру мектебі КММ

Тарих пәні мұғалімі

Шымкент қаласы

Зерттеуден шыққан зейінді бала!

Зер салып зергердей балаға ықыласты қою ерекше есейтеді. Бүгінгі күннің бала психологиясы ерекше құбылып тұрғаны анық. Педагогика саласында Педагогика және психология деген ұғымның мәнін түсіну мұғалімге тән емес пе? Педагогикада-баланы оқытудағы әдіс-тәсілдердің көптігі мен тереңдігі мен сыналса, Психологияда-бала мінез-құлқының ерекшелігін сипаттайтын үрдіс. Мұғалімнің екі аталған ғылымды игеріп тәжірибеде қолдану зерделікті қажет етеді. Оқыту мен тәрбиелеу барысының фундаменталды тірегі Отбасы мен білім беретін мекемелерде екенінен хабардармыз. Маман ретіндегі кәсібилік деңгей, білім және мінезбен ұштасып жатыр. Өз-өзінді тану мен өзгені тануға ұмтылыс өмір барысында дамудың тетігі болып табылмақ.

Әлем тәжірибесінде мектеп қабырғасындағы баланы дамытудың, зерттеудің қосалқы түрлері көп. Білім саласындағы стратегиялар кезең-кезеңмен мектептерге еніп инновациялық-технологиялар мен ұштасып шет елдердегі тәжірибеден сәтті өткен Жапон елінің Лэссен Стадий жаңартылған форматтағы оқытудағы жеке ойыммен бөліскім келіп отыр.

Баланың зейінін ашып білімге бет бұру ғылымға құштарлығын ашу жаңашылдыққа қадам басуға ерекше үлес қосудағы мұғалімнің рөлі мәртебесі таудағы алтын тастай болып тұр десем артық кетпеспін. Сабақ үстіндегі баланы зерттеу өте қызық және күмән мен кедергілерге толы деп айтамын. 7-сыныптың оқушысын зерттеуден өткізгелі отырған Мен, ерекше сезімдермен өзгеше жауаптарға тап болғандаймын. Тізбектелген 4 сабақтың 1-ші сабағында нысанаға алған В деңгейіндегі оқушы қыздың мінезі мен білімін бақылағанымда өзінің ішкі күйіне

кірген алаңдаған көз-қарасы мен жұдырығын тастай жұмған қолдары мен ішкі сенімсіздігінен хабар бергендей. Зерттеу барысында В деңгейлі оқушы С деңгейлі оқушы мен пара-пар отырып мүмкіндігін пайдалана алмай шектеліп отырды. Оқушы мен сұрақ-жауап барысында шынында да мен күдіктенген ойлар оқушының сөзімен расталды. Сыныптағы атмосфера мен оқушы зерттеп отырған өзге мұғалімдер ерекше елеңдеткені анықталды. Тізбектелген сабақтың екінші сабағында оқушы мүлдем басқа және еркін сезімде отырғанын байқауға алдым, адаптация, кабинеттердің ауысуы, көзге таныс мұғалімдер оқушы еркіндігіне тікелей әсерін тигізеді. Оқытудың әдіс-тәсілдері өзгерді мұғалім әрқашан өзін дамуға, жаңаға баулуға, тиімді тәжірибені пайдалануға міндетті дағдыға айналдыру болып табылмақ. Оқытудың нәтижесі сын тұрғысынан ойлау, ақпараттарды талдау, зерттеу дағдыларын қолдану, жаңартылған жаңа жүйенің мәні болып табылмақ. Баланы іздендіру, ойлау қабілетін дамыту, ғылым мен айналысуына жол ашпақ. Қазіргі таңда әлем елдері сапалы жүйемен іс атқаруда ХХІ-ғасырдың барлық өмірлік салаға дайын табысты тұлға болуда мұғалімнің атқарар еңбегі мол.

Мазмұны

1	Бекбаева Дина Амангелдиевна: «Адам қан топтарының тұқымқуалау заңдылықтары. Резус-фактор. §40. Адам қан топтарының тұқым қуалау заңдылықтары және резус-факторы»	1
2	Дүйсенбаева Нурсулу Тасболатовна: «ДНҚ молекулалық құрылысының принциптері: нуклеотидтердің комплементарлығы. §29. Дезоксиробонуклеин қышқылы молекуласының құрылысының принципі.»	6
3	Кубеева Жанат Бейсенбековна: «Информатика пәнін өткізудегі тиімді әдіс-тәсілдер»	10
4	Байзакова Шолпан Серикхановна: «Химия пәнін оқытуда инновациялық әдістерді қолдану»	13
5	Сейтова Лаура Бердибековна: «Ағылшын тілін оқытудың ерекшеліктері»	16
6	Бейсембаева Алия Исабековна: «Орыс сыныптарында мемлекеттік тілді оқыту проблемалары және оны шешу жолдары»	19
7	Милешина Анна Михайловна: «Как построить урок – исследования в начальной школе»	22
8	Мадина Тасболат Азимбайқызы: «Зерттеуден шыққан зейінді бала!»	26
9	Сатқанбаева Айсулу Рахимжановна: «Қосымша білім беру жұмыстарын ұйымдастыру»	28
10	Мейрбекова Уркия Байбутаевна: «Отбасы мен балабақшаның бала тәрбиесіндегі алатын орны»	31
11	Абдикаримова Шахарида Тасыбаевна: «Критериалды бағалау жүйесін физика пәнін оқытуда қолдану»	33
12	Раш Серібек Ақбердіұлы: «Шағын жинақты бастауыш мектепте оқу үрдісін ұйымдастыру ерекшеліктері»	36
13	Жанкеева Нургул Жауынбаевна: «Инклюзивті білім беру»	39
14	Жакипова Рахатай Асилбековна: «Абай – дара, Абай – дана»	40
15	Биранова Тынышгуль Избергеновна: «Жыр алыбы- Жамбыл Жабаев»	44

Шықты: 20.05.2023 жыл
мамыр №1 (9)
Таралымы: 2 000 дана

Жазылу индексі: 76076

СВИДЕТЕЛЬСТВО

Настоящим свидетельством подтверждается, что

Суспицына Ольга Алексеевна

учитель истории и права
Туркестанская область, Аль-Фарабийский, г.Шымкент
сош № 6

опубликовал (а) на официальном сайте образовательного портала
учебно-методический материал

Наименование материала / тема:
КСП - 5 класс . Тема : Археологическая находка "Золотой Человек".

Веб-адрес публикации на сайте портала:
https://uchportal.kz/baza-materialov?doc_id=1855

Главный редактор
Портала

Омарова А. Н.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ ФИЛИАЛЫ
«ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ ЖӘНЕ ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША КӘСІБИ ДАМУ ИНСТИТУТЫ»

СЕРТИФИКАТ

«Білім мен ғылымдағы өзекті мәселелер» тақырыбындағы
халықаралық онлайн-семинарға белсене қатысқаны үшін

Шымкент қаласы, Жүсіп Баласағұн атындағы №6 ЖОМ

тарих пәні мұғалімі

Суспицына Ольга Алексеевнаға

беріледі

Д.Т.Искакова, директор

№ 111

Шымкент, 2022

ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ
БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

ДИПЛОМ

I дәрежелі

ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР БОЙЫНША МҰҒАЛІМДЕР
АРАСЫНДА ӨТКЕН «БІЛІМДІ МҰҒАЛІМ» САЙЫСЫНА ҚАТЫСЫП,
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ БАҒЫТЫНДА КӨРСЕТКЕН
ҮЗДІК НӘТИЖЕЛЕРІ ҮШІН
№6 ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМ БЕРЕТІН МЕКТЕБІНІҢ
ҚҰҚЫҚ НЕГІЗДЕРІ ПӘНІ МҰҒАЛІМІ

УДЕРБАЕВ КАЙРАТ СЕЙТКАНОВИЧ

МАРАПАТТАЛАДЫ

ДИРЕКТОР

М.МЕДЕТБЕКОВА

Тіркеу № 8051

ШЫМКЕНТ – 2022